

Pershing v Parizu.

Pershing ob Napoleonovem grobu. — Veteranci. — V muzeju. — Pariško prebivalstvo ga pozdravlja.

Pariz, Francija, 15. junija. — Danes jutraj se je nudil zelo pomemben prizor, ko je general Pershing stal z odkrito glavo ob Napoleonovem grobu in se je poklonil največjemu vojskovodji sveta.

Pri Hotelu des Invalides je Pershing sprejel gen. Niox. Pred poslopjem je bilo mnogo veteranov, ki imajo v poslopju svoje domovanje. Med njimi je bil tudi nek star vojak iz krimske vojne: nosil je staro uniforino in razna odlikovanja. Ko je veterane Pershing salutiral, je general stopil k njemu in mu podal roko z besedami:

— Velika čast je to za mladega vojaka, kot sem jaz, da stisne roko starega vojaka kot ste vi, ki je videl tako slavno službo.

V Invalides je spremljal ameriške častnike general Niox po dolgem hodniku, kjer so visle na stenah zastave iz različnih bojev. Nato so šli vsi v kriptu, kjer se nahajajo Napoleonovi arkofagi. Pershing je stal nekoliko časa pred rakvo in ni govoril besede.

Nato so šli v artilerijski muzej, kjer je spravljenih mnogo Napoleonovih relikvij.

Pershing je zelo zanimal Napoleonov meč, katerega je prinesel veliki vojskovodja iz bitke pri Jenu. Pershing je pazno ogledoval meč in je rekel, da se zelo razlikuje od današnjega modernega. Nato je vzel v roke veliki križ častne legije in ga je pozorno ogledoval. V poslopju so bili eno uri.

Kjerkoli se je prvi dan Pershing pokazal, povsod so mu Parižani prirejali burne ovacije. Že zgodaj jutraj se je nabrala na Place de la Concorde velika množica, da bi videla Amerikance.

Več sto francoskih vojakov se je vrnilo s fronte in so se pozdravljali z vojniki drugega polka konjenice, ki spremljajo generala Pershinga. Nad hotelom, v katerem stanuje Pershing, vihra velika ameriška zastava in na vseh poslopih so razbočene francoske in ameriške zastave.

Iz invalidnega doma je šel general Pershing v ameriško poslanstvo, potem pa z vojaškimi častniki v Elisee, da se predstavi predsedniku Poincarreju.

O pol eni popoldne sta Poincarre in njegova žena priredila kosilo na čast ameriškemu poveljniku. Med navzočimi so bili ministrski predsednik Ribot, general Painleve, maršal Joffre, minister Viviani, ameriški poslanik Sharp.

Danes popoldne se je Pershing vdeležil seje poslanske zbornice. Ko je prišel v ložo za diplomate so vsi poslanci vzdignili in so mu priredili ovacije, ki so trajale nekaj minut.

Ko se je Pershing v zahvalo priklonil, je ministrski predsednik Ribot naznanil zbornici, da se je kralj Konstantin odpovedal prestolu in Viviani je poročal o svoji misli v Združenih državah.

Dasiravno so danes pariški listi zaradi pomanjkanja papirja izšli samo na dveh straneh in dasi je mnogo važnih poročil, so vendar posvetili Pershingovemu prihodu dilge članke.

— "Journal" pravi: — Ni več Pirenejev, je rekel kralj Ludvik XIV., ko se je poročil s špansko princezino. Zdaj ni več oceana, bo lahko rekel general Pershing še z večjo pravico, ko bo pomahal demokratično kri svojih vojakov z našo, Zveza Evrope z Ameriko je velik fakt.

Zdaj je samo eno človeško pleme v Novem in Starem svetu in moremo ponoviti Goethejeve besede, ki se nanašajo na bitko pri Valmy: "Danes se prične nove stvari". Prvič je videl general Pershing temno stran vojne, ko se je mimo njegovega posebnega vlakla pripeljal s fronte vlak z ranjenci. Nek francoski ranjenec, ki je zvedel da so prišli Amerikanci na pomoč,

Zavezniki v Atenah.

Zavezniki izkrcajo vojaštvo. — Grški poveljnik jim gre na roko. — Kralj zapusti Atene.

London, 15. junija. — Tako, ko se je prejšnji grški kralj Konstantin odpeljal na neki angleški bojni ladji iz Aten, so prišle v Pirej in Castella zavezniške čete.

Poročilo iz Atene pravi, da so zavezniški vojniki zasedli višine v zalivu Phalerum, drugi pa korakajo proti Atenam. Izkrcanje v Pireju se je izvršilo v polnem redu. Na zahtevo ministrskega predsednika Zaimis-a, je bil mestni poveljnik dodeljen generalu Sarraulu, da omogoči, da se čete nastanijo v mestu.

Zavezniški odposlanec senator Jonnart je pisal Zaimisu, da je zaradi zdravja nemogoče držati vojake na ladjah, zato jim je zapovedal, da se izkrcajo. Čete bodo ostale na suhem, pravi Jonnart, in bodo šle v boj "proti sovražnikom Grške".

Francoski vojni urad poroča, da je francoska konjenica zasedla Triaklo. En polk je bil poslan v Volo, Dogodki, ki so se večeraj pripetili pri vходу čet v Lariso, se danes niso ponovili.

Prejšnji kralj, kraljica in drugi člani njegove družine so v avtomobilu zapustili Atene. Profesor Jurij Streit, kraljev dosedanj svetovalce, spremlja kralja kot njegov privatni tajnik.

V pregnanstvo bodo morali iti s kraljem vsi grški politiki, ki so naklonjeni Nemčiji, ravno tako bodo morali iti tudi vojaški voditelji, ki so največ krivi, da je bil Konstantin tako trdovraten.

Jonnart je obvestil ministrskega predsednika Zaimisa, da zavezniki, ko se bo enkrat sklenil mir in nastanejo zopet normalne razmere, ne bodo nasprotovali, da bi Konstantin zopet zasedel grški prestol, ako bo grški narod to zahteval.

Kako stališče bo zavzel Elefterios Venizelos, se še ne ve. Izrazil pa se je že, da bo po vojni predložil narodnemu zborovanju zahtevo, da se izpremeni ustava da vladar ne bo več mogel nasprotovati željam naroda.

Lugano, Švica, 14. junija. — Eden privatnih tajnikov izgnanega kralja Konstantina je prišel že v nedeljo v Lugano, da bi našel kako vilo, ki bi bila pripravna za kraljevo osebo. V Luganu se nahaja princ Buelow in več drugih nemških diplomatov. Konstantin bo šel skozi Švico najprej v Berlin, potem pa se bo zopet vrnil v Švico, kjer se misli nastaniti.

London, Anglija, 14. junija. — Angleški listi pišejo, da je Lloyd Georgeva zasluga, da je bil grški kralj odstavljen.

Zahtevajo, da se ne prizanaša nemškemu privržencem, ki so obdajali grškega kralja. Gen. Dumas, polkovnik Metaxas, Jurij Streit, M. Goumaris in še več drugih, so delovali v nemškem smislu.

Te osebe so krive, da je zadnjega poldrugleta Konstantin delal zaveznikom take težave. Vsi ti morajo biti izgnani iz Grške. Zavezniki naj jih nadzorujejo ves čas vojne.

"Morning Post" pravi, da je vedno nevarnost, dokler ostanejo Nemčiji prijazni grški diplomati v državi. Konstantinu in njegovim svetovalcem ne sme biti dovoljeno, da bi se pridružili centralnim zaveznikom, kjer bi nadaljevali svoje intrige. Zavezniki jih morajo držati kot talce do zaključka vojne.

Car ima vojilno pravico. Petrograd, 15. junija. — Odpor za sestavo pravil za novo vojilno pravico je po dolgi debati sklenil da se dovoli Nikolaju Romanoviču, prejšnjemu carju, in njegovi družini vojilna pravica.

se je dvignil s svojega sedeža in je glasno zaklical Amerikancem pozdrav.

Ob česti, koder je vozil poseben vlak, so Amerikanci videli mnogo ameriških ambulanc z ameriškinimi sestavami.

ANGLEŠKA KRALJICA ODLIKUJE MORNARJE.

General Haig.

Nemčija bo poražena. — Če so še tako močni, ne morejo več zdržati pritiska.

London, 15. junija. — Sir D. Haig, vrhovni poveljnik angleške armade, je tih in miren; nič ga ne spravi iz ravnotežja. V svojih poročilih navaja samo suha dejstva. Tu ni hvala in lepih fraz.

Ko pa je zavzel messinske višine, ki so bile tako zelo utrjene in je imel primeroma zelo majhne izgube, je spoznal, da angleška armada nadkriljuje nemško in napoveduje končni izid.

Nič ne more več rešiti sovražnika pred popolnim porazom. In če so nemške čete še tako hrabre in trdovratne, je samo vprašanje koliko časa bodo mogle vzdržati še nadaljne take pritisk.

Med vrstami se bere, da ni mogoče sovražnika obkoliti in le z neprestanimi napadi se mu morajo prizadeleti velike izgube in se more uničiti morala.

Tedaj se Nemci ne bodo mogli več braniti in umikali se ne bodo samo miljo za miljo, temveč zapustili bodo Francosko in Belgijo.

Novi kadeti.

West Point, N. Y., 15. junija. — V vojaško akademijo Združenih držav je bilo sprejetih danes 352 novih kadetov. To je največje število, kar se jih je kdaj pripustilo v to akademijo.

Člani drugega razreda, ki bodo graduirali dne 30. avgusta, se nahajajo še vedno v zimskih taboriščih, dočim so drugi razredi že v šotorih na prostem.

Swoboda zopet aretiran.

Paris, 15. junija. — Raimund Ruff Swoboda, ki je bil 1915 aretiran v Parizu pod obtožbo, da je povzročil požar na parniku "La Touraine", pa je bil izpuščen in izgnan iz Francije, je bil zopet aretiran v Curihu. Swoboda je v Švici organiziral špijone, ki so špijonirali v škodo Francije.

Zračni napad.

London, Anglija, 15. junija. — Nocoj je bilo izdano sledeče poročilo: Angleški zrakoplovi so danes bombardirali St. Denis v zapadnem delu Belgije. Zrakoplovi so imeli zelo lepe uspehe.

Ruski namen.

Zavezniki bodo zahtevali od Rusije, da pove svoje namene. — Lahko se bojujejo brez nje.

Washington, D. C., 14. junija. — Zaveznike države so po angleški vladi izjavile, da bodo revidirale zavezniške pogoje, kar se tiče vojne cilja. Zahtevali bodo obenem da Rusija pojasni svoje stališče in pove svoje namene.

Zavezniki so skrbno premetovali položaj in so prišli do sledečega zaključka:

1. — Stališče, katerega zavzema Rusija, vpliva na zavezniški načrt, zlasti, kar se tiče prihodnjih vojnih operacij, katere nameravajo Angleška, Francoska in Italija.

2. — Nič, karkoli Rusija stori, ne more pokvariti zavezniške stvari in interesov.

3. — Računati se mora na to, da bo Japonska preprečila, da Rusija ne bo sklenila zveze z Nemčijo, ali pa da bi pomagala centralnim državam.

Aretacija

V New Yorku so aretirali Emmo Goldman in Aleksandra Berkman, ker sta agitirala proti popisu.

Na povelje zveznega komisarja Hitchcocka so aretirali večeraj v pisarni "Proti konškrpcijske lige" Emmo Goldman in Aleksandra Berkman v avtomobilu so ju pripeljali v sodišče, odkoder so ju poslali v Tombs zapore.

Za zločin, ki sta zakrivila, določa zakon dve leti zapora in 10 tisoč dolarjev kazni. Ker sta anarhisti ju pa lahko po postavi, ki jo je sprejel kongres meseca februarja tega leta, izženejo iz države.

V glavnem stanu "Protikonškrpcijske lige" je tudi uredništvo anarhističnih listov "The Blast" in "Mother Earth".

Policija je zaplenila veliko listov, brošur in knjig. Detektivji so dobili tudi zelo značilno listino, ki obsega imena vseh nasprotnikov registracije.

Zvezna oblast je sklenila aretirati vse osebe, ki bodo agitirale proti vojni oziroma proti vladnim odredbam.

Vsi tozadevni shodi bodo prenevali.

Opozicija senata.

Večina senatorjev je za administracijsko predlogo, a ogroža jo nekaj nasprotnikov.

Washington, D. C., 15. junija. — Petindvajset delavskih voditeljev v kongresu je vzporedno pogen, da premagajo opozicijo proti Lever-predlogi, s katero se daje predsedniku polnomoč, da kontrolira cene živil in splošnih potrebščin. Poskusno glasovanje v senatu je danes pokazalo, da je 54 senatorjev za predlogo, 12 proti njej, dočim jih je 30 neodločenih.

Kljub vsej gotovosti, da bo sprejeta administracijska živilska predloga, je vendar pričakovati odločnega odpora v senatu samem. 25 delavskih voditeljev je sklenilo napeti vse sile, da se sprejme odredbo do 1. julija, ker je drugače pričakovati splošnih stavk delavcev, kojih namen bi bil povišanje plač vsprti naravnost ogromnih cen za živila.

Tekom ostre debate glede živilskega problema so dali senatorji Reed, Hardwick, Smith in Gore izraza svojemu sklopu, da bodo porazili administracijsko predlogo, če jim bo le mogoče.

Senatorji Reed je vzporedil oster napad na načrt, potom katerega bi dobil predsednik tozadevno avtoriteto ter si izbral za tarčo Herbert C. Hooverja, živilskega administratorja, katerega je imenoval rešitelja Belgije v prvih časih vojne, ko ni bilo še nikakega pomanjkanja. Rekel je tudi, da je to mož, katerega misli postaviti predsednik Wilson na mesto ustave Združenih držav.

Glede živilske predloge same se ni še razpravljalo v poslanski zbornici. Najbrže bodo začeli razpravljati v ponedeljek.

Peslanska zbornica jo bo rešila v dosti hitrem času, da jo bo mogel sprejeti tudi senat do 1. julija, razen če se ne bodo pričele nekončne debate v senatu, katere se že sedaj obetajo.

V pozivu, katerega je izdal predsednik Gompers American Federation of Labor, se glasi:

— Po 1. juliju se bo pričel novi pridelek pomikati na tržišča, živilski spekulatorji se bodo polastili zaloga, cene bodo na umeten način zvišali in vse pomanjkanje bo trpel priprosti narod.

Odkar je izbruhnila vojna, niso držale plače istega koraka z zvišanimi stroški za življenje. Plače so ostale skoro iste, dočim so se stroški podvojili. Edina praktična pot kako zvišati dohodke, je znižati cene navadnih življenjskih potrebščin.

Velika nevarnost preti ameriškemu narodu, nevarnost lakote ki bo prizadela večjo škodo kot vsak zunanji sovražnik, če ne odredi naša vlada vse potrebno, da se prepreči izbruh take lakote.

V resnici obstajajo nemornevalne razmere. Običajne ovire tekmovalnosti so izginile in živilski spekulatorji igrajo z življenjskimi potrebščinami naroda. Izmisli si moramo nov ustroj, da pridemo v okoli velikanskih potreb. Ustanoviti moramo ekonomske agenture, da kontrolirajo razpečevanje živil.

Predložena predloga ne namestja ustanoviti živilskega diktatorstva ali metod, ki bi kršile prostost našega naroda. Ne namestja določiti za narod porecije, temveč hoče zavarovati narod proti spekulaciji potom postavnih in praktičnih sredstev.

Senatorji Kenyon, Walsh in Robinson so zagovarjali živilsko predlogo ter opravičevali oblasti dane predsedniku na podlagi obstoječih in bodočih razmer.

Madison, Wis., 15. junija. — Herbert C. Hoover je naprosil dr. Charles MacCharty, naj postane njegov prvi pomočnik. Pravijo, da ne bo sprejel dr. MacCharty stalne službe pod Hooverjem, da pa je pripravljen sodelovati s njim v smislu postav, katere nameravajo sprejeti.

London, Anglija, 15. junija. — John Hodge, delavski minister, je danes v nekem pogovoru z zastopnikom Associated Press dal izraz svojemu zadovoljstvu radi gibanju ameriških delavskih voditeljev, ki

Viljem in Konstantin.

Pismo nemškega cesarja diplomatskemu zastopniku Grške. — V glavnem mestu Grške vlada mir.

Bern, Švica, 15. junija. — Iz Berlina poročajo, da je poslal cesar Viljem diplomatskemu zastopniku Grške pismo s prošnjo, naj ga odpošlje odstavljenemu grškemu kralju.

Pismo ima približno sledečo vsebino:

— Silno sem bil ogorčen, ko sem izvedel, kaj so napravili najini skupni sovražniki tebi in tvoji dinastiji. Zagotovim ti, da nisi odstavljen za vedno, pač pa le začasno. Želena roka Nemčije ti bo z božjo pomočjo zopet vrnila prestol, katerega ti ne more noben človek odvzeti.

Nemške armade in nemški zavezniki se bodo strahovito maščevali nad onimi, ki so si na tako nesramen način predrznili, položiti roko nate.

Upam, da boš prišel v kratkem času v Nemčijo, kjer te bomo navdušeno pozdravili. Tisoč srčnih pozdravov! Tvoj Viljem.

Atene, Grško, 15. junija. — Ko je odpotoval kralj Konstantin s svojo družino, ni bilo v Atenah nikakih nemirov. V mestu vladajo čisto normalne razmere, s to izjemo, da so gledališča zaprta in da ne igrajo godbe.

Kralj Aleksander je izdal proklamacijo, v kateri pravi, da se obrača z zaupanjem na narod, o katerem upa, da mu bo pomagal rešiti Grško iz hude stiske.

London, Anglija, 15. junija. — Tukajšnje časopisje še vedno napada kralja Konstantina.

"Morning Post" pravi, da mu zavezniki nikakor ne smejo dovoliti, da bi prišel v dotiko z nemškim cesarjem.

Proč z optimizmom!

London, Anglija, 15. junija. — Henry Franklin Boullion, član francoske zbornice, je rekel danes v nekem govoru, da morajo biti zavezniki na vse pripravljeni ter da se ne smejo vdajati neumnemu in slepemu optimizmu.

— Mi se moramo pripraviti na položaj, v katerem ne bomo dobili vse pomoči, katere pričakujemo od Rusije, čeravno vsi še vedno upamo, da se bo zavzela Nova Rusija za nas.

Velika eksplozija.

Birmingham, Ala., 15. junija. — V tukajšnji tovarni za smodnik se je pripetila ob enajstih popoldne velika eksplozija. Dva delavca sta mrtva, veliko drugih je bilo na ranjenih. Koliko znaša povzročena škoda, se dozdaj še ni dalo dognati.

Embargo na pečnico in moko.

Buenos Aires, Brazilija, 16. junija. — Republiki Paraguay in Uruguay sta danes prepovedali izvažati žito in moko.

Nemški dijaki pod orožjem.

Berlin, Nemčija, 15. junija. — "Tageblatt" poroča, da je bilo zadnje zimo vpisanih na raznih nemških visokih šolah 73.000 dijakov. Izmed teh jih nosi zdaj 65.000 vojaško suknjo.

Poroka Morganove hčere.

Danes popoldne se bo poročila v New Yorku Frances T. Morgan, hči J. P. Morgana, s Pavlom G. Penneyer.

so vložili svoj mogočni upliv za pospešni sprejem predloge glede kontrole živil.

Pošiljateljem denarja.

Kakor že znamo, ne sprejemamo nič več denarja na plačilo z Američi, Ogrski in Nemčiji.

Lahko pa vedno še izposlujemo izplačila vojnim ujetnikom in drugim v Rusiji, Italiji in Franciji, kakor tudi onim ljudem na Primorskem, kateri bivajo v krajih, ki se naseljeni po laški armadi.

Kadar pošljete denar, priložite tudi županec ali pisno vojno ujetnika kar nam s tem pomagata sestaviti pravilni naslov.

Posojilo za svobodo.

Posojila je bilo podpisane več kot je bilo določeno. — Posebno se je odlikoval New York.

Washington, D. C., 15. junija. — Državni zakladničar McAdoo je naznanil danes popoldne, da je bilo podpisane "Posojila za svobodo" veliko več kot je bilo določeno. — Zahvalil se je vsem, ki so podpisali posojilo, posebno pa bankam, ki so s svojo agitacijo največ pripomogle, da je bilo presežena določena svota.

Banke v Washingtonu so podpisale še enkrat toliko posojila, kot ga je bilo določeno za distrikt.

Vlada je prošla za posojilo dveh milijard dolarjev. Kljub temu, da računski se niso zaključili, se že zdaj ve, da podpisana svota visoko presega določeno višino.

Posebno se je odlikovalo mesto New York.

Samo v Atlanti, Ga. in Kansas City, Kans. ni baje posojilo doseglo določene množine.

Kakorhitro bodo računski zaključeni, bo podal državni zakladničar natančno poročilo.

Novo posojilo bo najbrže potreboval še pred koncem letošnjega leta.

Potop amer. ladje.

Boj med parnikom "Moreni" in nemškim podmorskim čolnom. — Štirje mornarji so mrtvi.

Washington, D. C., 15. junija. — Državni departmet je danes naznanil, da se je potopil ameriški parnik "Moreni", ki je imel nad štiristot tona displacementa.

Potopil se je po dve uri trajajočem boju z nekim nemškim podmorskim čolnom. Podmorski čoln je oddal dvesto strelcev, parnik pa sto petdeset.

Štirje mornarji so bili mrtvi. Ko je povzročil nek strel na parniku požar, se je podalo moštvo v resilne čolne.

Poveljnik podmorskega čolna je čestital amerškemu kapitanu, ker se je tako določno branil. Zatem je vzel na krov nek drugi parnik 43 mornarjev.

Šest mož je bil oprečej nevarno ranjenih.

Parnik "Moreni" je bil zgrajen leta 1913 v Bremerhaven.

Ogrski kabinet.

Amsterdam, Nizozemsko, 15. junija. — Grofu Esterhazyju se je posrečilo sestaviti ogrski kabinet. V novem kabinetu bodo zastopane vse opozicijske stranke.

Razen ministrskega predsednika Esterhazyja bodo v kabinetu tudi naslednji: dr. Mezhazy, grof Appony, dr. Foeldes in grof Batthyanyi. Grof Karolyi je ponudno mesto odklonil.

Proti uvažanju kuljev.

Washington, D. C., 15. junija. — Delavski departmet namerava uvažati, tuje, predvsem azijske delavce, to je šle v prvi vrsti Kitajce in Japonce. Ameriški delavci so odločno proti temu.

Tozadevna predloga bo naletela na velik odpor.

Amnestija.

Washington, D. C., 15. junija. — Predsednik Wilson je danes pomislil 5000 oseb, ki so bile obsojene pred 15. julijem leta 1916 radi zločinov in pregreškov.

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIO PUBLISHING COMPANY
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.

LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za celo leto za mesto New York \$5.00
In Canada	\$3.50
Za pol leta	2.00
Za četrt leta	1.50
Za šest let	1.00
Za inozemstvo za celo leto	6.00

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvenredno nedeljo in praznikov.

"GLAS NARODA"

("Voice of the People")

owned every day except Sundays and Holidays.

Subscription yearly \$3.50.

Advertisement on agreement.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo.
Denar naj se blagovito pošilja po — Money Order.
Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalnik
naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

Dopisom in poljitravom naredite ta naslov:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.,

New York City

Telefon: 2876 Cortlandt.

Program obdačenja.

Povejte nam, v kateri žep je šla vsa narodna prosperiteta odkar se je pričela vojna?

Oni, ki so vlekli dobičke iz vojne, naj jo tudi v pretežni meri financirajo.

Ali je šla ta prosperiteta v žep navadnega delavca? Če je tako, mora plačati on svoj polni delež pri vojni.

Vladni "Review of Labor Statistics" za april letošnjega leta pravi, da so se plače delavcev zvišale za devet točk od leta 1912 do leta 1916, dočim so se cene živil zvišale za — dvanaest točk.

Stroški za življenje so se vsled tega zvišali več kot dvakrat tako hitro kot so se zvišale plače. Čevlji, katere se je pred dvema leti prodajalo za \$3.95, se prodaja sedaj za \$16.50. Koža, za katero so plačali trgovci takrat tovarnarju 30 centov za kvadratni čevlj, jih stane sedaj — 80 centov.

Vprašajte učitelje in druge glede plače in dobili boste odgovor. — Vprašajte malega trgovca ali profesionalista. Oba vam bosta odgovorila na najbolj jasen način.

Ali so otroci mase na katerikoli način profitirali — vsled vojne? — Ko so se završili v New Yorku v pretekli zimski nemiri radi visokih cen živil, je bila imenovana Miss Helen Todd, da preiskuje učinek visokih cen živil na šolskih otrocih. Poročala je, da so trpeli ti otroci vsled prešle prehrane.

Na drugi strani pa je v naši deželi veliko število multimilijonarjev. Tekom vojne ni postalo število nič manjše, pač pa je nasprotno še enkrat toliko ljudi v Združenih državah z letnimi dohodki nad milijon dolarjev kot jih je bilo leta 1915.

Profesor King, vseučilišča v Wisconsinu, ceni, da lastujeta dva odstotka prebivalstva Združenih držav celih petinšestdeset odstotkov narodnega premoženja. Vseh ostalih osemindesetdeset odstotkov ima petinšestdeset odstotkov skupnega narodnega bogastva. Le polovica enega odstotka vseh Amerikancev ima dohodke, ki so podvrženi dohodninskemu davku iz leta 1916.

Poslanska zbornica je sestavila zelo slabo dohodninsko predlogo. Naložila se je vsakovrstne davke, a skoro vsi dohodki naj bi prihajali iz davkov naloženih na vsakdanje potrebe navadnega človeka.

Nameravajo zvišati pristojbino za celih deset odstotkov za vse importirane stvari, tudi sladkor, ter določiti takso na stvari, katerih se prej še nekoli ni obdačilo kot naprimer čaj in kavo. Senatni finančni dvor je revidiral to predlogo, a ne v zadostni meri.

Na drugi strani pa predlagajo v senatu, naj bi dobila država potom dohodninskega davka le \$533,000,000. V Angliji se je dvignilo lansko leto iz istega vira nekako devetstopeneset milijonov dolarjev, in letos upajo dvigniti nad tisoč milijonov.

Če je mogla dvigniti Anglija celih tisoč milijonov z ozirom na dohodnino, zakaj bi se vstavila naša bogata dežela pri polovici te svote?

Anglija ima šestinšestdeset milijonov prebivalcev, in narodno bogastvo znaša nekako petinosemdeset tisoč milijonov dolarjev.

Združene države pa imajo sto milijonov prebivalcev in narodno bogastvo cenijo na dvestopetdeset tisoč milijonov dolarjev. Iz tega je razvidno, da hočejo pri nas nameroma dvigniti iz osebne dohodnine manjše davke kot v drugih državah kot je naprimer Anglija.

Dohodninski davek je treba toliko izpremeniti, da se izvzame od obdačenja vsakih petsto dolarjev, določenih za vzgojo vsakega otroka, vpoštevaje dohodek očeta.

Primerno pa je treba zvišati davek na večje dohodke in na ta način bo mogoče pridobiti za zvezne blagajne najmanj tisoč milijonov dolarjev.

To vojno bo treba financirati v prvi vrsti z dohodki, izvirajočimi iz davkov, ne pa potom izdavanja državnih obilicij in obveznic.

Vse svoje izdatke moramo pokriti iz tega vira. Teh dva tisoč milijonov dolarjev v Liberty posojila nas bo lahko vzdržalo na površju, dokler ne bo prišel uspešno poslovati ustroj novega obdačenja.

Ko bo prišlo do tega, se bomo obrnili v prvi vrsti na bogatino ter zahtevali od njih ono, kar so dobili iz vojne dosedaj v obliki velikanskih dohodkov.

Te vrste davčnega programa si želi ameriški narod od mož, ki ga predstavljajo v kongresu v Washingtonu.

Japonska in zavezniki.

(Izpod peresa Japonca.)

V neki brzojavki iz Washingtona na newyorške liste se je pred par dnevi glasilo, da bodo zavezniške vlade kimalu zahtevale od Japonske, naj doprinese svoj delež pri zavezniškem prevoznem bremenu.

Dostavlja se, da riskirajo vsi zavezniški narodu in tudi Združene države svoje ladje za skupno stvar, dočim je zaposlena Japonska z majhnimi izjemami z zelo dobičkonosnim prevažanjem blaga po morju, ki je prosto vsakega rizika.

Povspelo se je celo do trditve, da vlada med zavezniškimi krogi razpoloženo, glasom katerega se je izognila Japonska svojemu delu tega bremena, ker ni izgubila dosedaj praktično nikake tonaže v primeri z izgubami njenih zaveznikov.

Globoko obžalujem, da je našlo tako poročilo sploh pot v ameriško časopisje in to posebno v tem času svetovne krize, v kateri so Združene države in Japonska praktično zavezniški, dasiravno ne formalno.

Z ozirom na nastop zapadnih zaveznikov proti Japonski v zadnjih treh letih mi je skoro nemogoče določiti, če so imeli ti v resnici vpogled ter splošen program za vojevanje in nadaljevanje velike vojne, ki pomeni zanje — življenje in smrt.

Zdi se mi, da prepovedujejo zapadni zavezniški Japonci delati kaj po svoji lastni inicijativi, dočim zahtevajo, da stori vse, kar zahtevajo oni sami.

Z drugimi besedami rečeno se ne more stališča zaveznikov razlagati na drug način kot da zahtevajo, naj ostane Japonska za vedno potrpežljivi kozelj vseh zavezniških narodov.

Japonska ne sme dobiti ničesar, a mora dati vse, — to je, kar zahtevajo zavezniški od Japonske, in o resničnosti tega so prepričani široki krogi Japonske.

Ko je napovedala Japonska Nemčiji vojno, so bile nekatere zavezniške države proti temu, da bi se Japonska polastila Kiau-Čaua. V isti meri tudi ni bilo dobrodošlo japonsko brodogradje, ki naj bi sodelovalo pri uničenju nemškega pacifiškega brodogradja.

Ko pa so zavezniški spoznali, da bo to uničenje zanje težka naloga, so naravnost zahtevali od Japonske, naj sodeluje.

Japonska je zasedla majhno skupino otokov v nekem kotu Tihega oceana. Takoj se je izvedelo, da so ameriški diplomati in strategji proti temu, da bi Japonska za stalno obdržala te otoke, ker baje ogrožajo ameriško črto s Havajskega otočja na Filipine.

Sedaj operira japonsko brodogradje v Sredozemskem morju proti nemškimi in avstrijskim podmorskimi čolnom, in Japonska je sprejela zahteve svojih zapadnih zaveznikov.

Japonska je vršila ter še vedno lojalno vrši svoj del kot zaveznik, v kolikor je to v njeni moči, ter pričakuje vsled tega tudi priznanje od strani zaveznikov.

Temu nasprotno pa so sedaj obdolžili Japonsko, da se izogiba svojemu deležu pri bremenu, katero nosijo zavezniški glede parobrodstva.

Kdaj in na kak način se je Japonska izogibala?

Evropski in ameriški narodi ne žele, da bi vozile japonske ladje med Londonom in New Yorkom. V isti meri smatrajo Atlantik kot svoje jezero, na katerem nima — daljna Japonska nikakih pravic.

Bil je ravno po pričetku vojne, ko je bilo dovoljeno Japonski vstopiti v parorodno zvezo, in od onega časa vozijo japonski parniki ne le med Londonom in Jokahama, temveč tudi med Londonom in New Yorkom ter so pogosto izpostavljeni napadom od strani nemških podmorskih čolnov.

Razen tega je bila Japonska posredovalka med Zdr. državami in Rusijo. Če kdo vpraša, kako se je mogla boriti Rusija, dokler je revolucija ni popolnoma preobrnila, je odgovor čisto jasen:

— Ker ji je donajala Japonska hrano, orožje in municijo in to ne le iz Združenih držav temveč tudi iz — Japonske.

Ta Rusija je sedaj izginila in pričelo se je očitanje: — Japonska dela s svojimi ladjami velikanske dobičke ter ne riskira pri tem ničesar.

Stavil bi le eno vprašanje:

— Kateri narod je imel iz te vojne največje dobičke? Nikdo si ne bo niti trenutek pomišljal ter odgovoril: — Združene države.

Kljub temu pa se glasi v poročilu iz Washingtona, da so stavile Združene države na kocko vse svoje premoženje in celo svojo trgovsko mornarico, da pripomorejo k zmagi stvari, pri kateri je vdeležena tudi Japonska, dasiravno niso Združene države v formalni zvezi z nobeno izmed vojskujočih se držav.

Japonska ne more pomagati zaveznikom s svojim trgovskim brodogradjem v Atlantiku ali Sredozemskem morju, ker so vse njene ladje zaposlene v Pacifiku, popolnoma oropane vseh drugih ladij. Posredovati mora promet z istočnim svetom ter bi morala sestrdati, če bi dala iz rok celo svojo trgovsko mornarico.

Tako se razblinijo v nič vsa očitanja in na sličen način tudi ona, da ne pošlje Japonska na evropska bojišča nikakih svojih čet.

Glede Angležev je rekel Joffre, "da imajo svoje armade tam, kjer ni nikdar slišati grmenja topov". — Prva, ki je na vrsti, da pomaga Franciji s svojimi svežimi zalogami ljudi, je Anglija, ki ima doma še dosti vojaštva.

Sloviti junaki mornarice

Zdr. držav.

WINFIELD SCOTT SCHLEY.

Njegova slava je bila omadeževana kot ona številnih drugih junakov špansko-ameriške vojne. Dasiravno ni on započel nobenega dejanja, s katerim bi se v resnici lahko omadeževal njegov sloves.

Kot se je klevetalo Deweya, ker je bil dal svojo lastno hišo svoji lastni ženi, — kot je spomin na Hobsonovo junaštvo naenkrat izginil v smešnosti, ker ga je poljubila neka histerična ženska, — kot se je Shafterja dolžilo, da je ležal v viseči mreži nekega vročega dne, dočim so ljubitelji senzacij mislili, da bo jahal naokoli na belcm konju ter mahal z mečem, tako se je tudi osmešilo junaška dejanja Winfield Scott Schleya.

Pa čujmo njegovo lastno povelje:

Schley je bil rojen v državi Maryland ter je dovršil akademijo v Annapolisu v starosti 21 let, in sicer leta 1860. Kot Dewey, se je tudi on boril z odlikovanjem v državljanski vojni. Kot Dewey, je bil tudi on zaposlen v prihodnjih tridesetih letih, z rutinskimi mornariškimi posli kot so poučevanje v Annapolisu, služba v uradu za svetilnike itd. Ne kot Dewey, pa je bil on v polni meri v aktivni službi precej razburljive vrste v teku teh tridesetih let. Bil je častnik v ekspediciji pod admirala Rodgersa proti Koreji leta 1871. Tekom ekspedicijske bil Schley pribojnik ameriške izkrcalne čete, ki je naskočila korejske utrbe ob Salee rekli, pri čemur se je Schley zelo odlikoval s svojim pogumom ter hitrim premoženjem situacije.

Ravno radi njegovega obnašanja v tej ekspediciji je izbrala vlada leta 1884. njega, da poveljuje pomožni ladiji, katero se je poslalo za Greeleyjem, kojega polarna ekspedicijska je vsledila zanimanje čelaga sveta.

Greely je izginil nekje v zamrzlem severu. Vsi so bili v strahu, da je on in njegova posadka poginila vsled preostanka pomanjkanja ali vsled lakote. Odpotlo se je dve rešilni ekspediciji, ki naj bi ga našli. Obe pa nista ničesar opravili. Tedaj se je poslalo Schleya. Schley je našel Greeleyja v bližini Cape Sabine ter rešil raziskovalca zaeno s šestimi preživelimi člani njegove ekspedicijske.

Dva meseca pred izbruhom naše vojne s Španijo je bil imenovan Schley komodorjem. Kmalu zatem, dasiravno je bil zadnji v vrsti komodorjev, se ga je postavilo na čelo takozvanega "Flying Squadron" ali "leteče eskadre" za aktivno službo v južno-atlantskih vodah.

Dne 1. julija 1898 je prevzel admiral Sampson od njega polno poveljstvo nad tem oddelkom brodogradje. Od tega časa naprej je služil Schley pod poveljstvom Sampsona.

Mornariški departament ni vedel, kje se nahajata velikansko špansko Cape Verde brodogradje, stoječe pod poveljstvom admirala Cervere. Konečno se je ugotovilo, da se nahajata to brodogradje v Santiago zalivu in pristanišču na Cubi. Za naše ladje ni bilo nobene prilike priti v to pristanišče kot je bil prišel Dewey v Manila zaliv. Vstop je bil zelo ozek, komaj pristopen za ladjo malo večje oblike in na obeh bregovih so se nahajale kopne baterije, ki so lahko odpošle vsakega nepovabljenega gosta. Pristanišče na pristop k njemu sta imela obliko velike steklenice z zelo ozkim vratom. V to pristanišče se je spravilo brodogradje Cervere. Sampsonova eskadra pa je od zunaj strážila ta vhod, kot straži mačka miško luknjo.

Sampson je v jutru 3. julija odplul s svojo zastavno ladjo "New York" proti Siboney, da se posvetojuje z generalom Shafterjem. Komaj pa je odšel, ko je poskusilo Cerverovo brodogradje izpad iz pristanišča. Schley, kot najstarejši častnik v odsotnosti admirala Sampsona, je poveljeval ameriški eskadri ter vsled tega izvedel kratko, a vročo bitko, ki je sledila. Posameznosti so se preveč znae, da bi se jih na tem mestu vnovič naštevalo. Kot v Manila zalivu, so tudi v tem slučaju ameriški topničarji streljali in pogajali nad vse odlično. Ena španska ladja za drugo se je potopila ali pa se je morala udati. Več kot 5000 Špancev je bilo ubitih ali ranjenih. Na ameriški strani pa je bilo ranjenih le deset moških, dočim je

Vi nepotrebnate kopelj, če se vam noge pote. Nikomur v hiši ni potrebno vedeti, da imate neprijetno bolezen. Zabitte vsako jutro **PEDISIN**. In vaše noge ne bodo nikdar utrjene, potne, nevarne, ne boste imeli kurjih oči ali odraskov. **Rabitte PEDISIN IN NIČ DRUGEGA.** Velika družinska skatla zadostuje več mesecev, le \$1.00.

Crown Pharmacy
2812 E. 79th Street, E.
Cleveland, Ohio.

bil en ubit.

Za to odločno vodstvo v pomorski bitki je bil imenovan Schley rear-admiralom. Mornariški departament je nato odločil, da se povzra Sampsona preko glave Schleya. To je bilo kot da se je sunilo v srčeno gnezdo. Senat ni hotel na noben način potrditi imenovanje Sampsona.

Schley se je hotel iznebiti svojih kritikov s tem, da je zahteval sodniško preiskavo glede njegovega lastnega vedenja v tej bitki. Sodišča ga je spoznalo krivim glede nekaterih manjših točk. Schley je vložil protest proti takemu ravnanju, a ni dobil nobenega zadostila. V oktobru 1. 1911. je izstopil iz ameriške mornarice ter umrl deset let pozneje.

Ameriški narod se je izkazal proti njemu malo hvaležnim.

Kitajski premog.

V zadnjem času se je privedlo iz Japonske precej dober bitumini premog za katerega se zahteva \$12 do \$16 v zlatu in sicer v Hongkong in Kanton na Kitajskem. V notranjosti Kitajske pa se lahko kupi premog, dobre in najboljše kakovosti od rudnikov za ceno, ki je naravnost smešna. Domači premogarji v rovi, ki niso preveč oddaljeni od vodnih cest, prodajajo produkt njih dela za 10 centov kitajske veljave za sto catties, to je 75 centov v zlatu in sicer pro tona.

To naravnost presenetljivo dejstvo opisuje nek pisatelj v nekem honkonškem listu, ki kaže s tem obenem veliko potrebo obširnega prevoznega sistema, potom katerega bi se lahko izrabilo velike naravne zaklade Kitajske. V tem članku se glasi:

Pisatelj je imel pred kratkim priliko obiskati nekatera izmed premogovnih polj v Kwangsi, ki se nahajajo v bližini Sipa. Dotični okraj je ostro obkrožen z močnimi ženskami in otroci, ki so vsi zaposleni ali pri kopanju premoga iz rogov ali pa pri prevažanju premoga na bližnja tržišča. Premog je antracitni ter najboljše kakovosti in pridobiva se ga v prilično velikih množinah. Ne uporablja se nikakih strojev. Kljub primitivnim metodam, s katerimi se spravlja premog na dan, se pridobiva iz različnih rogov približno 10,000 catties na dan. Nekateri teh rogov so globoki nekako 30 čevljev, dasiravno prinašajo v sedanjem času manjši rovi boljši premog in v večji meri. Cena premoga je različna, soglasno s prostorom, kjer se ga kupi. Pri rovih samih se ga prodaja po 10 centov za sto catties. Kadar pa se ga prevede v daljavo je cena seveda sorazmerno višja. Ko bo dovršena nova železnica, katero se gradi sedaj, bodo postali nekateri kraji, ki so sedaj zapušteni, naravnost obljubljene dežele.

POZOR, DELAVCI!

Potrebujem 16 dobrih delavcev, ki znaajo delati francoske doge. Plačam za 1000 kosov po 42 paicev (micev) \$42 in za 24 palecev dolge pa \$25. Dela je za več let. Katerega veteli semkaj priti, naj piše na naslov:

Louis Benchina,
P. O. Box 334, Abbeville, Ga.
(16-19-6)**"ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH."****IZJAVA.**

Kar sem govoril zopet osebo S. Rozi na Imperialu, Pa., ni resnica.

Cliff Mine, Pa.

J. J. J.

(16-19-6)

NAZNANILO.

Rojakom v Forest City, Pa., in istočni Pennsilvaniji naznanjamo, da jih bo obiskal naš rojak

Mr. OTTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdati pravovelnjavna potrdila. Rojakom priporočamo, da mu gredo na roke.

Upravištvo Glasa Naroda.

Ni prepozno!

Za vas se ni prekasno, da se pridružite farmerski koloniji v St. Heleni in pridelate lepo letino živeza za prihodnjo zimo.

Na trg so že prišli pomladanski pridelki, kakor: pesa, repe, pinčaca, solata, korenje, redkvice, čebula, jagode in šparglji.

Pomisliti pa morate, da prvi večji jesenski mrz pride še konec novembra. To daje našim farmerjem šest mesecev več časa za delo na svojih zemljiščih. Ko poberejo en pridelek, denejo zopet drugega v zemljo. Ker morejo to storiti, zato je pa dobiček tudi tako velik.

Stvari, katere morejo v juniju sejati in saditi, so: fižol, paradizniki (tomatoes), koruza, grah in bombaz.

V juliju morete sejati: repo, kolerabo, zelje, grah, peso in irski krompir.

Ves svet zahteva živeza in zelo so v skrbah za živez v Združenih državah za prihodnjo zimo. Ako se razumete v obdelovanje zemlje, ne morete nikdar imeti lepše prilike kot ravno sedaj, da si pridobite nekaj zemlje in takoj prineti pridelovati živez.

Naši farmerji so ravno končali s pošiljanjem solate in dobili so lepe cene. Ravno zdaj skončujejo razpošiljati jagode, katere so to pomlad pošiljali po nenavadno visoki ceni. Grah prodajajo sedaj po \$3.50 basket, pri čemur imajo polovico dobička. Ko ne bo več graha, bo krompir zrel za na trg. Sedanja cena krompirja je \$8.50 do \$10 za sod 2 in pol bušja.

Ali si morete želeti kaj boljše-ga kot to?

Za vas je zelo primerno, zlasti, ako živite na severu ali pa na zapadu, kjer je pomlad pozna in se farmerji šele pripravljajo, da bodo obdelovali polje. Ko boste brali te vrstice, pa se boste čudili, koliko bi moglo biti resnice na tem, kar smo povedali. V St. Heleni je vse tako dobro, kakor smo navedli. Ali hočete imeti svojo farmo? Ako je temu tako, zakaj ne vzamete prvega vlaka ter greste tja in si izberete zemljišče? Govorite s farmerji, ki so že dolgo tam in povedali vam bodo vse pogoje.

Imamo vedno svojega zastopnika, ki je vsak čas pripravljen iti z dvema ali več osebami, ki se za to zanimajo. Ako pa želite iti sami, ne boste imeli težav najti ta prostor. Tam je mnogo farmerjev, ki bodo veseli, ako vam bodo mogli kaj pojasniti, za kar jih boste vprašali.

Pišite nam takoj. Ni prepozno, da začnete.

North American Farms Assn.

(Inc.)

17 Battery Pl. New York, N. Y.

Zločini v Rumuniji.

Ameriška plesalka Miss Loie Fuller je bila več mesecev v Evropi in največ v Rumunskem. — Zda se je zopet vrnila v Ameriko in podaja grozno sliko o razmerah na Rumunskem.

Fuller pripoveduje o st. židovskih zločinih, katere so počenjali nemški vojniki nad rumunskim — abivalstvom, ko so enkrat zavzeli skoro celo Rumunijo. Nemški kulturosovcji v zvezi z Bolgari so počenjali strašnejše stvari kot njihovi zavezniki — Turki.

V živih barvah slika Miss L. Fuller rumunsko nesrečo, boleznijo in pomanjkanje. Po njeni izjavi trpi Rumunija več kot celo Belgija.

Največje kurosti, katere so bile izvršene nad rumunskim narodom, so se dogajale v Bukarešti kmalu potem, ko so Nemci in Bolgari pridržali v deželo. Na povlečje častnikov so šli vojniki v hiše premožnih Rumunov. Notrgali so obleko ženam in dekletom in so jih pogrnili nage na cesto, kjer so bile prepukane na milost in ne-milost podivjanih vojakov.

Počenjanje teh vojakov se ne more popisati. Dogajale so se najgršnje orgije, katerih ni mogoče dovolj pojasniti; marsikatera ženska smrtno je končala smrt.

Le peklenski si more izmisliti take stvari, kot so jih počenjali ti vojaki.

Noben njih zločin ni bil prekrut: nobena žena in deklica ni jim bila sveta. Vse je zapadlo njih židovskemu poželenju. To niso bili ljudje — bile so zveri s človeško iznajdbjo.

Kmete so križani, otroci poklani.

Ko je Rumunska napovedala vojno, je ameriški poslanik prevzel zastopstvo Nemčije. Ko pa je nastopil svojo službo, so našli v poslaništvu mnogo bomb, polne zabojer zastrupljenega sladkorja in cele kupe žepnih robcov, napolnjene z bacili jetike. Te robce, ki so bili iz zelo dobre tvarine, so prodajali po ulicah tako poceni da jih je mogel kupiti vsakdo.

Koliko časa so prodajali te robce, ni znano, ve se pa, da jih je bilo prodano veliko število.

Za Rumunsko je potrebna takojšnja pomoč.

Denar naj se pošlje ameriški poslaništvu v Petrograd, od koder se lahko pošlje hrana v Rumunijo.

Škrlatinka, tifus, vročinska bolezen se širi po deželi; zdravnikov primanjkuje. Zdravil ni, niti obvez. Rane oblagajo z žaganjem.

Se pred zavzetjem Bukarešte so nemški letalci vrgli na vrt kraljevske palače, kjer se je igral štiriletni sin kraljeve dvojice, — strupen sladkor. Otrok ga je pobral, povzli in umrl v strašnih bolečinah.

Pridelek pšenice.

V tej deželi se bo pridelalo letos nekoliko 10,000,000 bušljev pšenice več kot pa v preteklem letu 1916. Kljub temu pa bo padla letina pod povprečno mero zadnjih petih let. Primanjkovalo bo namreč 160,000,000 bušljev, da se doseže to povprečno mero. Izboljšanje z ozirom na primanjkljaj lanskega leta bo znašalo le 9 odstotkov. To pomeni poleg primanjkljaja preteklega leta, da se mora dežela in dežele, odvisne od nje, pripraviti na drugo pomanjkanje, ki bo skoro enako veliko.

Toliko glede slabega. Veliko zdravilo v tem oziru pa pomeni dejstvo, da bi bila dobra letina še večja neozgoda, kajti dobra letina bi založila Nemčijo s potrebnimi živilci. Nje pomanjkanje pa je veliko večje kot ono Amerike in njenih zaveznikov. Ne more pa se pričakovati tako izvanredne stvari kot bi bila dobra letina tukaj in slaba v Nemčiji.

Kljub slabi letini glede pšenice pa je dežela na boljšem kot je bila pred dvema meseci. Uvažujejo svari, se zasadijo več krompirja in vrtnih pridelkov in to bo veliko pripomoglo k izboljšanju splošne situacije.

Italija v Albaniji.

Rim, 15. junija. — Senator L. Franchetti pravi, da je italijanska vlada v Albaniji uredila vse javno poslovanje. Zgradila je 500 milj cest, odprla 100 ljudskih šol s italijanskimi učitelji. Zdravniki so nastavljeni tudi po majhnih vaseh in zdravila dajejo ljudem zastonj.

Los Angeles — mesto kino-igralcev.

Ko so dali naši stari prijatelji, španski konkvistadorji, temu mestu blago glasno ime "Pueblo de la Reina de los Angeles", (Mesto kraljice angeljev), pač niso nikdar sanjali o tem, koliko "kraljice" in "angeljev" bo na vsakem aktru zemlje čez par stoletij. Danes je Los Angeles vse teatralno. Mesto je last kino-podjetij. Več kino-vasi in mest se je inkorporiralo mestu in danes ne predstavlja Los Angeles ničesar drugega kot veliko kino-mesto.

Pol milijona prebivalcev tega mesta je kino-igralce, dasiravno se tega dejstva ne zavedajo, dokler ne vidijo drug drugega na platnu. Vsaka cesta, vsaka gora in grič, vsaka trata, vsak vrt ali oranžni nasad je pozorišče za kinoslike. Zunanaj pri Hollywood cesti je slikovit star vrt, ki bi bil lahko sedež cesarske palače v Pekinu in je tudi predstavljal ta kraj. Bil je že jetniško taborišče v Sibiriji, rudarska vas v bližini Newcastle, bojno pozorišče pri Marne, vasica v državi Maine in drugo.

To mesto angeljev je tako privajeno gledališkemu nastopu, da bi se ljudje le mirno smejali ter rekli "Movie", če bi zdaj vstal iz groba stari španski konkvistador ter korakal po ulicah mesta, odet v baržun in z velikim novejim peresom za klobukom.

Ne morem si misliti, kaj bi bil Los Angeles, predno so prišla tja kino-podjetja. Zdi se mi, da se je moralo kino-slike izumiti naravnost v namenu, da se lahko v polni meri izrazi to mesto, s svojim vencom gora, ki ga obdajajo, svojimi prijaznimi dolinami, sijajnimi domovi, katera se je vedno dajalo v najem kino-igralcem; s svojimi vinogradi in oranžnimi nasadi, s svojimi ravninami suhega in vročega peska, k se nahajajo v tako nevrjetni bližini oranžnikov, da se razširja po celi njih daljavi opojni duh kot v kaki prodajalni parfuma.

Zjutraj se lahko koplje v morju, opoldne obedi v gorski koči, obdani od oljk in zvečer lahko zavzivate jed v kaki planinski koči, sredi večnega snega. Na leto je več kot 300 solčnih dni. Ali je bila še kadaj kaka pokrajina bolj rojena za ta posel? Vseled tega se ni treba čuditi kakim 50 podjetjem v mestu in krog njega.

Predivsem pa so tukaj vse zvezde ali "stars" od Geradine Farrar do Charlie Chaplina. Sedaj spoznavam, zakaj se je nekdo tako britko pritoževal, "da se je preselil Rialto z newyorškega Broadwaya v Los Angeles". Universal kino-družba je bila ena prvih, ki so se naselile na tem velikem naravnem pozorišču. — Vseled tega ima tudi najboljšo lego glede lepote in raznolikosti naravnih prizorov.

Precej dolga pot je ven iz Los v Universal City, ki čepi kot gnezdo sredi temnozelenih gričev, ki so slični velikanskim blazinam, ktere je roka velikana položila na dotična mesta med gore.

Universal družba ima svo redni poštni urad, nadalje bolnico, požarni departament ter celo število ljubkih bungalov, v katerih žive njeni igralci.

Ko sem bil v Universal City, je menažerija ravno zalovala. Izgubila je popolnoma dobroga leva, ker se ga je kloroformiral, ne da bi se ugotovilo, da ima slabotno srce. Neki gotovi prizor je zahteval za ljubko, mlado stvar, da udari svojega leva-ljubljenca. Imenovani lev je imel temperament in vsi zobe. Mlada in ljubka stvar pa ni hotela le obdržati svoje življenje, temveč tudi svojo desno roko. — Vseled tega je zahtevala, da se tega leva prijatelja nekoliko omoči.

Njeni prošnji se je ugodilo ter potisnilo levo pod nos robec, napravljen iz žaklja. Na veliko žalost vseh navzočih pa je bila doza premočna in Leo je preminul.

Nato sem se napotil v mesto Las Vegas. Ta velikanska naprava leži pri Hollywood, bližje Los Angeles kot pa je Universal City. Na cestah, zasenčenih s palmami stoji na stotine avtomobilov. Hišica stoji pri hišici in hiša prti hiši. Videti je vse mogoče ljudi in postave, črne, Indijance, divje konje in predvsem "zvezde". Videl sem Fairbanksa in Mary Pickford, o kateri se trdi, da zasluži s svojimi trepalnicami na leto celo četrtino milijona, seveda dolarjev.

Videl sem sliko, ko valijo Nemci skozi neko francosko vas svojimi stroji in traktorji, nasajajo

FRANCOSKI ZRAKOPLOVEC GUYULMER izstrelil je 43 sovražnih aeroplanov.

Princip narodnosti.

Predsednik Wilson je v svoji poslanici na rusko vlado in narod pojasnil temelje, na katerih mora biti zgrajeno trdno poslopje mirne Evrope. Ta temelj je princip narodnosti. Predsednik je povsem pravilno izjavil:

— Nobenega naroda se ne sme prisiliti pod suvereniteto, pod katero ne želi živeti. —

Balkanski polotok je eden izmed svetovnih pokrajin, kjer se je princip, ugotovljen od predsednika, največkrat in najbolj flagrantno kršilo. To je tudi vzrok, zakaj je bil Balkan v razburjenju in nekuri skozi deset stoletij in še dalje. To je tudi vzrok, zakaj je iskra, ki je zanežala evropski požar leta 1914, izšla iz Balkana.

Bolgarski ministrski predsednik Radoslavov je pojasnil v nekem časnikarskem poročilu pot, po kateri bi se lahko prišlo do stalne uravnave Balkana. On pravi:

— Bolgari zahtevajo zase le o zemlje, v katerem se govori bolgarski jezik. K temu ozemlju spada tudi Dobruđa, katero se nam je nasilnim potom odvzelo v bukareški pogodbi. Mi vtrajamo pri zahtevi, da postane to ozemlje zopet del naše dežele, ker stanujejo v njem ljudje, govoreči bolgarski jezik. Če se bo priznalo princip pravice narodov, da določijo njih pripadnost, se bo bolgarski govoreči dele Macedonije in Dobruđe pridružilo Bolgarski.

V tem času je postalo popolnoma jasno, da prebivajo v Dobruđi Bolgari in istotako v večjem delu Macedonije.

Narod Dobruđe je jokal, ko se ga je ločilo od bolgarske demokracije vsled pogodbe v Bukarešti leta 1913. ter ga prisililo pod rumunski feudalistični jarem. V preteklem letu pa se je pozdravilo bolgarske vojske kot rešitelje.

Narod večjega dela Macedonije se je nahajal pod srbsko vladno le z uporabo krute sile od strani srbske vlade. V Ameriki se nahaja na tisoče pribežnikov izpod srbskega jarma v Macedoniji. Pod bolgarskimi zastavami se bori najmanj 25,000 Macedonov, da pribore svoji deželi prostost.

Ali se bo tem Bolgarom dovolilo določiti njih lastno usodo v zvezi s tovariši bolgarske kraljevine, ali jih pa prisilijo nazaj pod srbsko in rumunsko vladno, pod katero nočejo živeti?

To je vprašanje, ki ga bo treba rešiti.

topovi in strojnimi puškami Poleg mene je stal kapitan Beith nekega škotskega polka, ki se je mudil celo leto v zakopih.

— To je pravilno! — je vzkliknil, — zelo fino! — ko se je izvedlo par tozadevnih povelj. Bivši nemški častnik, ki je nadzoroval celi prizor in Francoz na dopustu, ki je uredil prizor in Cecil de Mil, ki je fotografiral prizor, vsi tri so bili zelo veseli radi uspeha.

Ko odhaja človek iz te pokrajine, se mu zdi kot da je prišel iz začaranega, devete dežele, kot da se je prebudil iz prijetnega sna.

Led na jugu pred sto leti.

List "Courier" v Charlestonu, S. C., prinaša ponatis novice, kateri se je natisnilo pred sto leti in ki je izšla dne 8. marca 1817 v listu "Star", izhajajočem v Wilmingtonu, S. C. Ta novica se glasi:

— Obvešča se prebivalec Charlestona, da se je sedaj skoro popolnoma izvršilo stalno napravo za preskrbovanje tega mesta z ledom. Ledenica hoče zakladati z ledom to mesto in otok Sullivan ter nadalje Wilmington, Savannah in Augusta. Upa se, da bo led pripravljen za prodajo v prvih dneh bodočega meseca.

Ta led se bo prodajalo v večjih ali manjših količinah v ledenici sami ter za ceno, ki ne bo presegala osem in četrtino centa za en funt, katere nova cena bo gotovo napotila prebivalec, da se poslužujejo ledu bolj iz potrebe kot pa iz razkošnosti.

Tudi se bo napravilo v hišah hladilnice, ktere se bo lahko nazivalo "The little icehouse". Te bodo kot kos pohištva ter bodo lahko stale v tem ali onem delu hiše. Stroški za te majhne ledenice bodo znašali od \$10 do \$15, kar bo tvorilo za družine brez dvoma veliko ugodnost. Napravilo se jih bo dosti velike, da bodo lahko vsebovale od enega do treh duetov steklenic, posode s surovim maslom, sadjem itd. Množina ledu, katero bo treba imeti v teh "iceboxah", da se jih vzdrži v stalnem hladu, ne bo prekašala treh do petih funtov na dan. Stroški od sedmih do dvanajstih dolarjev na mesec bodo lahko imele družine svojo pijačo, sadje in drugo vedno miralo in shladno. S pomočjo par izboljšav se bo lahko tudi meso in ribe shranjevalo v teh omarah.

Ob primernem času se bo objavilo prihod ledu in pričetek prodaje.

Prvi krompir v Angliji.

Pri ugotovitvi, kdaj se prvič omenja v Angliji krompir, dela največ težko negotovost, kako se je to rastlino imenovalo. Prvotna "battata" je bil sladki ali španski krompir. Botanik Gerard ga nazivlje "krompir iz Virginije" ter se ga omenja v nekaterih kuharskih knjižicah iz časa krog leta 1630. Omeniti je treba še nadalje da se ga v sedemnajstem stoletju ni poznalo ter se vsled tega tudi ne omenja pripravo kuhani krompir. Po kuhanju se je krompir oploke ter ga serviralo s surovim maslom in sladkorjem.

Iz omega časa se omenja še več drugih receptov, o katerih se lahko trdi, da imajo za predmet takozvani "sweet potato" (sladki krompir) in ne sedanji običajni krompir.

Pri spahnenju in zdrobljenju

vdrgajte tabaj z Dr. Richter-jem

PAIN-EXPELLER

Vrabi to 50 let pri slovenskih družbah in pri-jabljajo kot domaćo zdravilo.

Jedino pravi s varstveno znamko sidra.

26. in 26. v lekarnah in zdravstvenih

F. AD. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Splošna slabost

okamenela jetra, neprebavnost, zoprtje in zapeke npravijo bolnika jako slabotnega. Da popravite te nerednosti, preprečite njih nastoj in da ojačate ves vaš sistem, rabite

Severa's Balsam of Life

(SEVEROV ŽIVLJENSKI BALZAM)

IZVRSTNA TONIKA.

Cena 75 centov.

Oni, ki dvomijo, naj blagovoljo čitati naslednje pismo, katero smo pred kratkim prejeli:

"Želim se Vam zahvaliti za Severov Življenjski Balzam. Imela sem neprestane bolečine v želodcu, bila sem zelo slaba in tudi teka nisem imela. Co sem porabila eno steklenico Severovega Življenjskega Balzama, so izginile vse nerednosti. Prosim, objavite to v časopisu v korist vsem onim, ki imajo podobne bolečine."

Mrs. Paget of Moquah, Wis.

Kupite Severova zdravila v vsaki lekarni. Zahtevajte edincelo Severova, da se tak, izognete ponaredh. Ako ne morete dobiti Severovih zdravil v vašem kraju, tedaj pišite naravnost na

W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa

Odkod visoke cene?

Zvezni tajni uradniki so našli na stranskem železniškem tiru v Seatonville, Ill., petnajst tovornih vozov krompirja, ki pa je bil že gnjil, ker je stal tamkaj skrit že dolge mesece. Tako se glasi poročilo državnega uradnika tajne policije H. G. Clabauch. Kdo je lastnik tega krompirja, ni hotel izdati, ker se je uvela takoj stroga preiskava. — Krompir je bil tja spravljen zato, da so veletrgovci ali špekulantje lahko zvišali cene po svoji volji, češ, da ga ni mogoče dobiti zadostno množino.

Oblasti so našle nedavno tega skritih dvesto tovornih vozov jaje na železniškem tiru v nekem kraju. Tudi tam je bila uvedena preiskava.

Iz tega se lahko sklepa, da so bile na ta način uničene velikanske množine živil, ali pa se leže skrite po raznih krajih. Medtem pa ljudstvo strada in lopovi, kateri delajo take zločine, se ljudstvu zasmehujejo ter povsod kažejo in obešajo ameriško zastavo, katero na tak podli način onečajo.

Devet velikih družb, ki so pod oblastjo 16 oseb, je bilo poklicanih pred zvezno sodišče v Milwaukee, ker so obtoženi, da so špekulativno povišali cene masla in jaje. Tajna policija je dognala, da so te družbe nakupile po vsej državi Wisconsin za nizko ceno, ki ni nikakor v soglasju s cenami, katere mora plačati sedaj ljudstvo. Da bi pa zakrili svoje lopovski početje, so prodajali maslo in jajca med seboj, pri čem so za vsako prodajo dvignili ceno. Ko so bile cene najmanj petkrat tako visoke, kakor one, po katerih so nakupili prvotno, so določili cene za ljudstvo, ki je plačalo na ta način milijone dobička v enem mesecu.

Vino iz rabarbore.

Zdravilno vino, ki se lahko napravi doma, se pripravi na sledeči način: Vzemite 24 funtov kosov rabarbore (angleški rhubarb), zrežite to na drobno s škorjor, namočite potem v 12 kvartih vode ter pustite namakati 8 dni in zmešajte vsaki dan. Nato vzemite 4 citrone, jih dobro iztisnite in deni ostalo v posodo, kjer se namaka rabarbora. V citroninem soku pa zmešajte 18 funtov sladkorja ter pridene še pol kvarta dobrega žganja (konjaka). Vse to se potem vlije v smazhen sod in pusti tako dolgo, da prične gnati; ne sme se pa sode zamašiti trdo. Po petih dneh se sme sod trdo zamašiti, nakar se pusti stati 3 mesece. Po tem času se pretoči, da se vino očisti in obenem se pridene tri unče najboljšega ječmenovega sladkorja (angleški "barley sugar") in eno tretino somovega mehurja (angleški "isinglass" ali "fish glue"), kateri se razmoči v enem kvartu vina, ki je že pretočeno. Nato se sod zopet dobro zamaši in postavi v klet, kjer mora ostati vsaj pet mesecev, nakar se sme stočiti v steklenice. To napravi izvrstno vino, ki je za domača zdravila.

BOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDR. ORJAVAN.

Leteci zmaji na Borneo.

Pred kratkim so našli na otoku Borneo reptil, o katerem se trdi, da je edini, ki zna letati po zraku. Ta žival je kušcar, dolg nekoliko deset inčev, kojega telo se blesti v pestrih barvah. Ta kušcar nima peroti v navadnem smislu besede, a rebra, ki se na široko raztegnejo, mu omogočujejo letanje po zraku.

Ti leteci kuščarji potujejo po navadi v skupinah ter se drže najgostejših pragozlov. Imena se tej živali še ni dalo, vendar pa jo dobro označuje izraz "leteči zmaj".

NAZNANILLO.

Cenjenim rojakom v državi Minnesoti, naznanjamo, da jih bo kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. Janko Pleško,

ki je pooblaščen sprejemati naročnino za "Glas Naroda" in izdajati tozadevna potrdila. On je pred leti že večkrat prepotoval države, v katerih so naši rojaki naseljeni in je povsod dobro poznan. — Upati je, da mu bodo šli rojaki v vseh ozirih na roko, posebno še, ker ima pokvarjeno levo roko.

NOVO!

Naznanjam cenjenim rojakom širom Amerike, da imam sedaj v zalogi zopet tri nove prave Kranjske Columbia recorde (plošče).

E 3258 (Sem slovenska deklica 75c

(Regiment po cesti gre 75c

E 3259 (Vsi so prihajali, njega ni b'lo 75c

(Divja rožica 75c

E 3260 (Škrjanček poje žvrgoli 75c

(Slišala sem ptičko pet')

Cena vsem trem \$2.25 pošiljam po Expressu. Ako kdo želi da jih odpošljem z obratno pošto, naj priloži 15c. za poštino in jih odpošljem z prvo pošto.

To so v resnici nove prave kranjske plošče s finim petjem; pojo na obe strani.

Se priporoča Vaš rojak:

IVAN PAJK,

456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

Slovenska Društva

po vseh Združenih državah imajo za celo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN
POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderna opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

SLOVENSKO

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Ahsay Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, box 647, Forest City, Pa.
Pomočnik tajnika: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 6805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomočnik blagajnika: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2, box 11½, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Wilk, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdine, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 137th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 72, E. Mineral, Kans.
1. porotnik: FRANK TEROPČIČ, R. F. D. No. 3, box 146, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilo: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Členjena društva, oziroma njih uradniki so naprošeni pošiljati vse dopise direktno na glavnega tajnika in nikakor drugače. Denar naj se plača edino potoma poštne, ekspresne ali bančne denarnice, nikakor pa ne potoma prireditelju, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers & Miners National Bank, Forest City, Pa.

V slučaju, da opazite kakršnokoli napako pri poročilih glavnega tajnika, lahko pomankljivosti, naj to nenudoma naznanite uradu glavn. tajnika, da se samore napako popravi.

Finančno poročilo za maj 1917.

Štev.	Dohodki	Izdatki			
1.	284.63	328.00	51.	21.39	20.00
2.	36.24	19.00	52.	6.55	
3.	254.77	98.00	53.	217.37	134.00
4.	68.38		54.	66.79	43.00
5.	25.58		55.	139.65	
6.	167.19	74.50	56.	35.97	8.00
7.	127.14		57.	44.28	13.00
8.	165.32	45.00	58.	104.94	111.00
9.	58.23	36.00	59.	43.29	
10.	76.89	60.00	60.	48.02	46.00
11.	97.42	71.00	61.	19.85	
12.	108.40	545.00	62.	54.71	
13.	34.24	48.00	63.	213.78	664.00
14.	45.40	12.00	64.	32.84	
15.	156.72	85.00	65.	78.83	31.00
16.	377.10	102.00	66.	180.86	
17.	48.50	500.00	67.	69.36	28.00
18.	146.92	62.00	68.	66.31	15.00
19.	92.54	381.50	69.	108.36	10.00
20.	118.87	13.00	70.	54.92	12.00
21.	53.69	46.00	71.	15.58	
22.	92.28		72.	21.99	20.00
23.	35.29	73.50	73.	14.73	
24.	54.66	73.00	74.	73.86	
25.	332.62	163.00	75.	62.00	11.00
26.	100.65	49.00	76.	44.23	
27.	65.22	45.00	77.	70.00	
28.	140.50	89.00	78.	64.49	46.00
29.	183.54	71.00	79.	55.04	28.00
30.	162.73	98.00	80.	27.04	12.00
31.	127.12	54.00	81.	32.60	50.00
32.	135.04	16.00	82.	31.54	
33.	62.68		83.	100.57	34.00
34.	97.35	132.50	84.	48.87	7.00
35.	21.17		85.	26.58	535.00
36.	117.64	218.00	86.	33.06	55.00
37.	76.94	46.00	87.	45.64	
38.	168.76	88.00	88.	55.45	20.00
39.	63.06	8.00	89.	74.18	75.00
40.	89.40	101.00	90.	40.73	
41.	236.98	105.00	91.	34.00	
42.	56.69	21.00	92.	59.35	
43.	88.01	70.00	93.	37.09	
44.	39.55	21.00	94.	29.58	
45.	57.00	17.00			
46.	81.71	43.00			
				7937.03	6156.00

Ameriški narod in poraba tobaka.

Navede naroda glede tobaka se menjavajo. Dočim se poraba tobaka v splošnem veča, ne kadijo moški in ne žvečijo tako kot so delali pred osmimi ali desetimi leti.

Prav hitro nazadnje kajenje pipe. Trgovci, ki je bil v pashi, skozi dolgo število let, prav, da prodaja v velikih množinah, vendar pa vedno v spremstvu cigaretnih papirčkov, kajti večina tobaka za pipe, ki se ga izdela danes, je dosti lahka, da se ga lahko uporabi za cigarete.

Znanjšanje kajenja pipe pa je v polni meri nadomeščeno s kajenjem cigarete. Produkcija cigarete se je razvila na naravnost fenomenalen način to kljub vsej agitaciji in postavljam, ki se obračajo proti kajenju cigarete.

Dejstvo, da je cigareta škodljiva za zdravje, je dosti dokazano, a ne more se pojasniti, kaj je vzrok temu, da je postala cigareta tako popularna. Poroča se pa, da

postajajo čete v zakopih manj uspešne, če jim manjka cigaret. Cene smodk ali cigar se stalno zmanjšujejo. Smodke po deset centov ali dve za en quarter postajajo malo priljubljene in veliko ljudi, ki so kadili boljše vrste, ka di sedaj smodke po pet centov in najbrž z istim učinkom kot dražje vrste.

Neki poznavalec izjavlja, da je glavni motiv pri tem ekonomija. Ni lahka stvar metati proč drobiž kot se ga je metalo, ko je imel denar še večjo kupovalni moč.

Poleg tega se pa še glasi, da i dosti vrst smodk po pet centov, ki so prav tako dobre kot one, ki stanejo še enkrat toliko ali še več. Predvsem pa se človek hitro privadi slabšji vrsti tobaka.

Tobak za žvečenje je prišel po lagoma izginjati. Večina ljudi, ki žvečijo, ni več ponosna na to navado. V prejšnjih časih je bilo splošno v navado utakniti v usta tako velik kos tobaka, da ga je bilo lahko videti od zunaj. Sedaj pa skuša večina žvečakov skriti to bak ter jema v usta le majhne porcije. Prav posebni prijatelji tega načina uživanja tobaka postanejo pri tem taki moštvi, da ne more noben opazovalec opaziti navzočnosti tobaka v njih ustih.

POLKOVNIK J. R. KEANE.

Boj z Barbari.

Spisal Rado Murnik.

Pod oruženimi, v divjani hmelem in drugimi ovijalkami oproženimi zidanimi na prisojah slovenskega kapitotija, ljubljanskega Gradu, se je proti koncu junija zbrala deveterica bridko nazajenih gimnazijcev iz drugega razreda v senci bezga, smrek in akacij.

Bilo je v sredo popoldne; kdor ni gojil risanja in drugih neobveznih predmetov, mu ni bilo treba čepeti v pusti šolski sobi. Moško so sedeli drugoale vsak na svojem velikem kamnu, ki so ga bili sneg in led, dež in vihar izlučili izmed njegovih sosedov, da se je odvalil od starih utrd. V bližnji gostavi je prepeval veselo cos okroglo in zaljubljeno, po smrekah so se izpreletavali tankoglasni ptički, spodaj v šentjakobskem in šentflorijanskem zvoniku je bilo dve; tedaj je jel generalni stab drugošolcev sklepati o vojni in miru.

Menda odkar se je otvorila cesarska kraljeva realna takolimenovani ukaželjni mladini, so se gledali gimnazijci in realci nižjih razredov tako pisano, kakor dva tuja naroda. Izprva hladna antipatija se je polagoma precimila prekuhalo, poostila v strupovito sovraštvo, ki je polnilo mlada srca z bridko grenjavo. Posebno napeto pa so bile te žalostne razlike med drugošolci in vojni in miru.

Zboru je načelval iskroživi Milan Veselko, sin ubogega čevljarja in sosed Kajonovega Jurčka. Fant je bil sicer droban in blede, pa jako gibek in vseh mih poln. Pri tovariših je užival velik ugled. Ker je malone noč in dan bral knjige — kajpada ne šolskih. Vsi so cenili in radi uvaževali njegovo modre izreke. Nagovoril je pa sošolce menda tako-le:

„Bratje! Napočili so nam slabi časi. Realeci iz druge se nam posmevajo in nas izvajajo, kar se da. Barbari bi radi imeli hegemonijo v Ljubljani. Skrajni čas je, da jim stopimo na copate in ponizamo njih ošabnost!“

Nekaj časa se ni oglasil nihče v zboru. Odspodaj je prihajal za molkel ropot, drdvanje voza, otroški jok, zategel klie...

„Res je taka“, je izpregovoril močnoglasni ramenolasi Jesiharjev Jenez, krepak Gorenjec. V šoli ni bil nikdar med prvimi, ker so mu bila ušesa le premnogokrat zamašena med poukom — zlasti tedaj, kadar sta s sosedom Jurčkom Kajonom v zadnji klopi strastno trojkala ali španjala za orelne in lešnike.

„Domisljavi realeci, naši bivši tovariši v ljudski šoli, se bahajo s svojim novim poslopjem in nam očitajo, da imamo le star kurnik ob Ljubljani. Saj menda vendar nihče izmed nas ne hodi bogve kako rad tja!“

In nejevoljen je povedil sivo sinje oči na rjava, skoraj gola tla, koder so se pomikale solnčne lise ob lahni sapi.

„Pa res, da!“ mu je pritegnil Notranjec Aleš Otrobar, priznan

govornik, sploh jako odličan drugošolac tako za vojne, kakor za miru. Bil je majhen, pa hud; v šoli je bil malodane vsak toden previdno obvezan s turbanom, ker ni rad odgovarjal učenim izpraševalec.

„Kdo neki sili v našo pusto ječo? Vendar pa moramo priznati, da je čistitljiva starost naše gimnazije le tudi nekaj vredna. To sem na vsa usta povedal realca Tinetu Žabici, ki je posebno siten in se sila rad zaletuje vame!“

„Naj zinem se jaz eno!“ je prosil kodrolasi Stajere Polde Pokalica, nadarjen slikar, ki je znal izborna karikirati vse prenapeto natančne in zategadelj nepriljubljene učitelje, posebno pa sitnega in obcenevarnega profesorja matematike in fizike, gospoda Kvačunžona. „Poslušajte, kako sem zafriknil napihnjeno žabico! Ko se je prikazal pod mojim oknom, sem ga tako-le: I, kaj se neki tako neumno postavljate s tisto realko! Kaj se pa morete naučiti uboge pare, ki imate vsega skupaj tistih sedem razredov! Poštena srednja šola imej osem razredov, ali pa nič! Mi jih imamo, Mi smo mi, hvala Bogu!“

„Dobro si se potegnil za nas!“ je umetnika Pokalico pohvalil drobnogledi Dolenjec Lojze Olupček, ki je fanatično nabiral zamenjaval in prodajal poštne znamke, stare in nove, tuje in domače; šolo in pouk je sovražil odkritostno, ker sta mu jemala toliko dragocenega časa in mu kvartil kupčijo. „Kaj pa žabica na to?“

„Jeziti ga je moralo strašno!“ je odvrnil Polde Pokalica veselo, toda takoj mu je zopet otemnel obraz. „Oh, Tine Žabica ima kaj dolg in zloben jezik! Malo je pomislil, nato pa bleknil: Res je, le sedem razredov, hm. Pa mi se v svojih sedmih naučimo več, kakor vi v svojih osmih. Mi smo mi, ne kar je malone noč in dan bral knjige — kajpada ne šolskih. Vsi so cenili in radi uvaževali njegovo modre izreke. Nagovoril je pa sošolce menda tako-le:

„Bratje! Napočili so nam slabi časi. Realeci iz druge se nam posmevajo in nas izvajajo, kar se da. Barbari bi radi imeli hegemonijo v Ljubljani. Skrajni čas je, da jim stopimo na copate in ponizamo njih ošabnost!“

Nekaj časa se ni oglasil nihče v zboru. Odspodaj je prihajal za molkel ropot, drdvanje voza, otroški jok, zategel klie...

„Res je taka“, je izpregovoril močnoglasni ramenolasi Jesiharjev Jenez, krepak Gorenjec. V šoli ni bil nikdar med prvimi, ker so mu bila ušesa le premnogokrat zamašena med poukom — zlasti tedaj, kadar sta s sosedom Jurčkom Kajonom v zadnji klopi strastno trojkala ali španjala za orelne in lešnike.

„Domisljavi realeci, naši bivši tovariši v ljudski šoli, se bahajo s svojim novim poslopjem in nam očitajo, da imamo le star kurnik ob Ljubljani. Saj menda vendar nihče izmed nas ne hodi bogve kako rad tja!“

In nejevoljen je povedil sivo sinje oči na rjava, skoraj gola tla, koder so se pomikale solnčne lise ob lahni sapi.

„Pa res, da!“ mu je pritegnil Notranjec Aleš Otrobar, priznan

govornik, sploh jako odličan drugošolac tako za vojne, kakor za miru. Bil je majhen, pa hud; v šoli je bil malodane vsak toden previdno obvezan s turbanom, ker ni rad odgovarjal učenim izpraševalec.

Kar nemudoma sta jela brusiti pete in nama šele iz varne daljave kazala osla na obe roki; pa šemigala sta s prsti, kakor bi igrala na flavto ali klarinet. Potlej sta pobegnili.“

Ta novica je močno razburila že prej nemirne zborovalce, zakaj opisana pantomimna znamenja veljajo med vsemi omikanimi narodi za očiten izraz žaljivega zaničevanja.

„Dajmo jih!“ je vzkipel vedno opraskani Nace Brna, ki je vprico svoje nenavadne hrabrosti ter drznosti užival celo spoštovanje tretješolcev. S telovadbo in spajanjem na trdi šolski klopi si je utrjal mišice in se z odličnim uspehom boril na ulicah in dvoriščih, v Zvezdi in v tivolskem gozdu, na Ledinji in zlasti na Prulah, kjer je bil takrat circus maximus. Pogumni in častihlepi Brna je imel več prask in brazgotin, kakor vsak veteran. Tovariši so ga imenovali slovenskega Ahila.

„Dajmo jih! Dajmo jih, pa hudo!“ so vzklíkali vsi razdraženi junaki, celo pohlevni Nande Niče pa leni Martin Čič. — Molčal je edinole Kajonov Jurček; usta so mu bila polna očetovega pečiva.

„Tovariši, skrajni čas je, da nas mine potrepeljivost!“ je navsveloval odlični govornik Aleš Otrobar. „Naša nesramna užale na čast užgi že dolgo pripravljeno bojno baklo! Duše nam hrepene po zadoščanju in maščevanju. Naprej, zastava slave, v boj, junaska kri!“

„V boj, v boj!“ so vpili navdušeni zborovalci.

„Treba je, da si izvolimo pametnega vojvodo“, je predlagal bistroumni Milan Veselko. „Za to častno in strašno važno mesto se mi ne zdi nihče tako sposoben, kakor naš Jurček Kajon. Aleksander Veliki pa Cezar sta bila najboljša vojskovodji, ker ju ni skrbelo samo zmaga, ampak sta tudi podpirala svoje vojake in plačevala njih dolgeve. Po njihju zgledu ho ravnati naš Kajon, kolikor ga poznam jaz. Podpiral bo našo armado z zemljami in maslenimi štrucami, katerih je polno v prodajalnici njegovega cenjenega očeta. Jurček pa ima doma tudi polu hraničelke in se ne bo obotavljal, da bi kaj žrtvoval za nas in pa za našo čast. Predlagam zatorej, da bodi Kajon naš general!“

„Živio naš general Kajon!“ so vsi radostno pozdravljali svojega vrhovnega poveljnika. Tako je bil srečni Kajonov Jurček mahoma general in velik gospod, močno podoben Dariju, poštenemu slugi, ki je dobil namerkan dobro službo kot kralj. Hvalježen je Jurček pogledal prijatelja Veselka, ga imenoval takoj za svojega adjutanta in mu hitro podaril slasten makov štrukelj.

„Jutri zjutraj pred šolo naj nese zgovorni Otrobar barbarom naš ultimatum!“ je velel pobornik Veselko. „Preklečijo naj svoje žalivce, prosijo naj odpustčanja in obljubijo naj, da nam bodo več zabavljali in nagajali — ali naj pa pridejo to soboto popoldne na Palatinsko goro, na Golovec, ako imajo kaj korajžje! Otrobarčeka bo spremljal močni Golijat, da nam divjaki ne nabijejo našega parlamentarja!“

Zadovoljni so se obrnili po tej pomembni seji proti domu in ugibali, kaj odgovore jutri prevzetni sovražniki.

Zagnuzeni barbari so ostali kajpada trdovratni: oporeki niso niti ene žaljive besede, ampak ponovili vse še dvakrat; presili niso odpustčanja, marveč so obljubili slovesno, da bodo vsikdar zabavljali latinskim sirotam in da jih v soboto prav pošteno nanilitajo na Golovec.

Tako žalostne novice je prinesel Otrobar generalu Jurčku in poborniku Veselku v glavni stan, v Kajonovo dvorano, na Poljanah. Naglašal je, da vsa njegova zgovornost in vse miroljubno prizadevanje nista pomagala prav nič.

Z rdečim svinčnikom je napisal adjutant Veselko v potu svojega obraza to-le žarovito proklamacijo za armado:

Junaki!

Davi po polnosnih je izbruhnila vojna! Ogibali smo se je, pa zastoj. Poverili ste mi poveljništvo. Zavedam se, kolika je moja odgovornost. Vi zaupate meni in jaz pa vaši vstrajnosti ter hrabrosti! Upam, da stori vsak svojo dolžnost v obrambo naše časti! Mirovati nečemo prej, dokler ne ponizamo krivičnega in ošabnega sovražnika! Vzdržujemo se kakor en moč! Naše palice naj odločijo, kdo je prvi v Ljubljani: ali gimnazija, ali realca! Junaki! V so-

boto po kosilu vsi na vojno!

Ta vzpodbudni razglas je podpisal general Kajon in ga takoj odposlal tovarišem. Ognjivite besede so podnetile skoraj vse sošolce. Marljivo so se pripravljali k odločilni bitki in se vnaprej veselili naskornega poraza nepoboljšljivih barbarov. Komaj so čakali velikega dne.

V soboto ob eni so se zbrali pod orehi blizu šentpeterske vojašnice, kjer se je razprostiral Campus Martius. Čakali so nestrpno četrtošolca Golijata, svojega močnega zaveznika. Brez njega niso marali nikamor. Obljubili so mu bili zavoj tobaka za prijazno sodelovanje.

General Kajon je bil eden najlepših generalov, kar jih je kdaj videla bela Ljubljana. Na debeli glavi je nosil močan slamnik, ki bi uspešno prestrezal in oslabil sovražne udarce. Za trakom mu je bilo troje krasnih gospih peres, kakršna so rabili njegova mati za mazanje ključanic. Prvo je bilo prirodno belo, drugi dve pa si je obarval z višnjevo in rdečo tinto; tako je paradiral z narodno trobojno perjanico. Okoli života si je opasal živordečo ruto, ki so jo nosili oči pozimi okoli vratu. Ob bedru mu je nihel lesen meč s papirnatim čopom. Ponosno se je držal ponosni fant, vsak pedanj general. Pregledoval je svojo vojsko, dobro oboroženo z lesenimi sabljami, palicami in pračami.

Pohote je imel osemnajst mož; med njimi je bil tudi prvoselec Dolje Palček, mehkužen gosposki fantek. Brezobzirni Brna je sicer ugovarjal, češ, da niso za na vojno taki otroci, ki se niso bili pri birmi ter nosijo še kratke hlače; priporočil pa je dečka sam adjutant Veselko, rekoč, da sovraži drobnji Palček realce še bolj fanatično kakor pa razredno knjigo in konferenco. Zato so ga potrdili vseeno. Vzeli so ga bolj za strežnika; bil je vesel, ako ga je kdo ogovoril.

Konjeniki so bili štiri: France Dolgokrak, Šimen Sinigoj, Jože Smuk in pa Cene Petobur. Vsi ti vzorni huzarji so imeli izredno dolge noge. Topničarja sta bila hromi, eden, umetnik Polde Pokalica in pa lemlji Martin Čič; vendar pa so pričakovali vsi ravno od njiju, da bosta najbolj pomagala, ugnati sovražnike v kozji rog. Iznajdljivi Veselko je bil knpil za Kajonove groše štiri mehurje, jih napilimil in zavozal. Če bi artilerista sedla ali stopila vsak na svojo bombo, bi močni pok prestrašili in demoralizirali barbarce.

Konjeniki so bili štiri: France Dolgokrak, Šimen Sinigoj, Jože Smuk in pa Cene Petobur. Vsi ti vzorni huzarji so imeli izredno dolge noge. Topničarja sta bila hromi, eden, umetnik Polde Pokalica in pa lemlji Martin Čič; vendar pa so pričakovali vsi ravno od njiju, da bosta najbolj pomagala, ugnati sovražnike v kozji rog. Iznajdljivi Veselko je bil knpil za Kajonove groše štiri mehurje, jih napilimil in zavozal. Če bi artilerista sedla ali stopila vsak na svojo bombo, bi močni pok prestrašili in demoralizirali barbarce.

Konjeniki so bili štiri: France Dolgokrak, Šimen Sinigoj, Jože Smuk in pa Cene Petobur. Vsi ti vzorni huzarji so imeli izredno dolge noge. Topničarja sta bila hromi, eden, umetnik Polde Pokalica in pa lemlji Martin Čič; vendar pa so pričakovali vsi ravno od njiju, da bosta najbolj pomagala, ugnati sovražnike v kozji rog. Iznajdljivi Veselko je bil knpil za Kajonove groše štiri mehurje, jih napilimil in zavozal. Če bi artilerista sedla ali stopila vsak na svojo bombo, bi močni pok prestrašili in demoralizirali barbarce.

(Konec prihodnjič).

DOCTOR KOLER

638 PENN AVE.

PITTSBURGH, PA.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specializirani v Pittsburgu, ki ima 25letno prakso v zdravljenju vseh možnih bolezni. Štiti ali zadržuje krevi zdravniški glasovitost 606, ki ga je imenoval dr. prof. Edlich. Če imate morajo ali mahuje po telesu, v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, pridite in izčitli vam bo kri. Ne čakajte, ker ta bolezen se nase. Semotek, koprave ali tripe in tudi vse druge posledice, ki nastanejo radi tega. Te bolezni zdravim po zadnji metodi in najkrajši časi.

Kakor hitro opazite, da vam ponehaje moška zmoglost, ne čakajte, temveč pridite in jaz vam jo bom zopet povrnil. Suseenje krvi, ki vodi iz mehurja, odzdravim v kratkem času. Bolezni mehurja, ki povzročijo bolečine v križu in hrbtu in včasih tudi pri spuškanju vode, odzdravim s gotovostjo. Revmatizem, trganje, bolečine, otokline, artritisa, škrofile in druge kožne bolezni, ki nastanejo vled nečiste krvi, odzdravim v kratkem času in ni potrebno izlati. Uradne ure: od 9. do 8. Ob nedeljah od 9. do 2.

Spodaj imenovani rojaki in rojakinje kateri so se pred kratkim preselili in jih naša pisma niso našla na starem bivališču, naj blagovoljno naznaniti svoj stari in novi naslov tvrdki Frank Sakser radi vrnjenih denarnih pošiljatev:

Ambrožič Louis,	Košir Frank,	Rohs Anna,
Bachnik Frank,	Kostrevec Marija,	Rosman Heinrich,
Ban Frank,	Križ Stanko,	Russ Josef,
Bartol Fannie	Križ Anton,	Sadar Frank,
Bartol J.,	Kronovshek Josipina,	Samide Frank,
Bergant Josip,	Kulovic Josip,	Seničar Anton,
Bevčič John,	Kukec John,	Schmautz Maria,
Blatnik Josip,	Kuzele Anton,	Sinčič John,
Boje Frank,	Lapajne Neža Miss.,	Skok Marjeta,
Cebular Alojzija,	Laurič Anton,	Skok Frank,
Cervšek Matija,	Lenaršič Josip,	Smalel Matija
Derganc Anton,	Levec Franc,	Sodec Anton,
Dokusovič Steve,	Loknar Anton,	Spaniček Rozi,
Dolar Valentin,	Mastnak Frank,	Stanceich Frank,
Dolenc John,	Meden Gasper,	Strumbelj John,
Dolenc Peter,	Medvešek Frank,	Tekavec Frank,
Dvoršek John,	Mihelič Peter,	Trelih Josip,
Echer Giuseppe,	Mencinger John,	Triden Johan,
Gabrenja John,	Modrijan Frank,	Turk Ivan,
Gombač Josip,	Oblak Jakob,	Turk Jernej,
Jaklich Louis	Oswald Josef,	Ule Andrej,
Janež Jožef,	Oswald Louise,	Ušerik Frank,
Janež Anton,	Papež John,	Varžich John,
Jerele Mihael,	Pavlovič Ignac,	Vaupotič Frank,
Ješelnik Antonija,	Pirnat Frank,	Vidmar John,
Jezernik Anton,	Potochnik Val.	Virant Frank,
Kastele Franc,	Požnenel John,	Wirt Frank,
Katič Mihael,	Rajšel Jozef	Yaklisch John,
Kaučič John,	Rak Ferko,	Žagar Frank,
Kinzie C. E. Mrs.	Rakuš Agnes,	Žagar Frank,
Klepec Franciska,	Rauch Math.	Zetko John.
Knaus Marija,	Roman Frank,	
Knaus Josip,		

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minn.
sedež v ELY, MINN.

GOSPODARSKI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich.
JOHN MOVERN, 483 Mesaba Ave., Duluth, Minn.
MAT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDruževalni odbor:

RUDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio.
FRANK SKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.
FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tikačji se uradni zadevi, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-
tožbe pa na predsednika porotnega odbora.
Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode
oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Cone-
maugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Lorain,
Ohio.

Glavni tajnik: JOSEPH PISHLER Ely, Minn.
Glavni blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik N. S.: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOSEPH V. GRAHEK, 843 East Ohio Street, Pittsburgh,
Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 9641 Avenue "M", So. Chicago, Ill.
JOHN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GEO. J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
JOHN RUPNIK, Box 24, S. R., Delmont, Pa.

"Te punice, te punice!"

Stare tapete so se morale zame-
niti z novimi: glasovni, ki je dolgo
časa sameval zakrit z zelenim suk-
nom ondi v kotu, je prišel zopet
do veljave ter se šopiril poleg ok-
na, — staromodne gardine zame-
njale so se z novomodnimi itd. itd.

Vesel, razposajen smeh, glasno
prepevanje in poskočni akordi du-
najske valček so doneli sedaj po
sobah, kjer je malo prej vladala
puščobna tišina.

Vedno sta imela gosti obiskoval-
ke s katerimi sta prirejali cele "ba-
le" in "maskarade" kakor nekdaš-
ji v svojih preživih tovarisicah v
dunajski prestolici.

In kako rade so zahajale k nji-
ma nove ljubljanske znanke ki so
v svoji malomestni naivnosti in
preprostosti često kar strmele nad
smelo veselostjo in uprav deško
porednosjo teh "dunajskih" go-
spic!

Danes sta aranžirale "sijajno re-
doto", na kateri je bila Irma in
še par pogumnejših deklet v mo-
ških kostumih, — drugič so igrale
kako gledališko igrjo, v katerih je
bila Irma vedno ljubovnik ali ju-
nak z močnimi brkami in v tesni
moški obleki. Vida pa je preostav-
ljala njeno ljubico, — zopet dru-
ga pot priredile sta daljne izlete
na kak hrib ljubljanske okolice
na katerih so kuhale in pekile na
prostem seboj prirešeno pečenko,
ovočje in podzemeljice ter pile
mleko, katero so kupile pri kmet-
ih: na večer pa se je povrnila ce-
la karavana trudna in spehana, a
vendar vesela domov.

Večkrat jih je sredi pota zala-
til tudi dež, kar se je zdelo go-
spicam še posebno zabavno, le
gospod profesor, ta redni, tih spre-
mljevalec vseh podjetij, je godr-
nal takrat premočen kakor miš:
"Oh, te punice, te punice, bodo
moja smrt!"

No, vendar se je med "temi
punicami" samo pomladil in okre-
pil, ko ni želel več vedno med
prašnimi skripti!

Ko so se pa naveličale vsega,
tedaj si je izmajljiva glavica Ir-
mina, ki je bila duša vsemu, hitro
izmisli kako novo hudomušnost:
katero so splele temu ali onemu
meščanu ali meščanki, da se je je-
zil ali pa imel velike skrbi, med
tem ko so se Irma in njene pomoč-
nice smejale v pest....

Tudi lajtnant Koder je bil žrtva
Irmine hudomušnosti, za katero pa
je izjemno vedela le sama in jo
izdala šele na popisani večer svo-
ji sestrični....

Irma je bila vitka plavalaska
skoro klasične lepote, dočim je bi-
la Vida dekle nizke, bujne rasti,
temne polti, navadnega, a prijet-
nega obraza, nekam širokih ust-
nih očij in črnih las.

Izredno nadarjena devojica si je

pribavila Irma naglo in iz lahke
za svojo starost in svoj spol ver-
ko vednost — naučila se je raz-
ličnih jezikov, slikanja, petja in
godbe. Ker je veliko čitala ter si
umela pridobiti skrivaj knjig, ki
so jo napolnile glavico s čudnimi
nazori, bila je včasih celo zoperno
domišljiva, v svojem vedenju pa
skoraj emancipirana.

V svoji oblastni nagajivosti je
bila Irma pač živo nasprotje tihe,
blage in resne Vide, kateri so bi-
le knjige deveta briga, a bila ji
je najljubša zabava kuhinja in je
dihnila, kjer je pomagala postarni
hišni.

No, profesor Weigstein ni delal
rezlike med dekletoma! Obe je
ljubil enako, — in če bi ga bil kdo
vprašal, od katere bi se lažje ločil
razhulil bi se zaljubljeni starec
ter dejal: "Kaj ločil? Ne, nikoli
nobene ne dam! Moj Bog, te puni-
ce, te punice! — To bi bila moja
smrt!" —

II.

Veder zimski dan z jasnimi ne-
bom, s čistim, ostrim zrakom, da te
je ščipalo v nos in grizlo v ušesa
dasi je ljubo solnce sijalo tako
polno in svetlo, da so se iskriče in
bleščale ljubljanske strehe, kakor
bi bile iz brusenega kararskega
marmorja; — ulice pa so bile po-
krite s tenkim, skliskim ledom....

Na tistih starikavih kostanjih v
"Zvezdi" je vrisčala tolpa vrab-
cev ter se tepla za veliko krušno
drobtino, katero je eden teh pre-
drznih kričavev odnesel izpred ka-
zinskega praga.

Gori na slemenu nunske cerkve
sta se preganjali dve lačni in zmr-
zujoči kavki....

V kazinski kavarni je bilo pol-
no vojaških in civilnih gostov,
— zasedeno je bilo vse prav do zad-
njega kotička.

Nekateri častniki so biljardirali,
drugi so kibicirali ter zbijali
dovpitje, tretji pa so kartali in pu-
šili; — ti so se drzno šalili z bla-
gajničarkami, oni so pozorno či-
tali časnike ter srebrali kavo, čoko-
lado ali čaj.

Kroglo so trkale od zelene man-
teline in druga od druge, keji so
butali ob tla; — vesel in porog-
ljiv smeh, — kratki, značilni, če-
stokrat razkačeni, navadno pa za-
čuden ali pa spodbujajoči vzkliki
so doneli po šumnih sobanah, —
med tem pa se je vmečevalo afek-
tirano noslanje častnikov, dvore-
nih kometno hihitajočim Betikam
Žefkam in Tinkam, in bahato ro-
ljanje sabelj. Vse pa je zavijal —
silen tobačni dim in z vonjev raz-
ličnih likerjev prenasenih vzdih.

V kotu od velikega okna sta se
razviral dva častnika na mehkih
rdečbaržunastih foteljih in brez
posledno zrla na prazno ulico. —
Igrala sta bila menda šah, kajti
deska s prevrnjenimi figurami je
ležala pred njima.

In sedaj sta se dolgočasila.

"Vrag vzemi to pusto gnezdo!"
se je zajel mlajši, vitez lajtnant
plavih las in očij, majhnih komaj
vidnih brčic pod nosom in simpa-
tičnega obraza. "Tri mesece sem
tu in že sem sit te Ljubljane."

"Verujem, — pa se že privadi!"
Seveda v Celovec je življenje ži-
vahnejše.... divno Vrbsko jezero
s svojimi pogumnimi klubovi in
ljubkimi klubovnicami "Albatros"
— he, he, tudi jaz jih poznam! —
Poreče s svojimi enolastimi in ča-
rookimi čifutkami.... hm, hm! —
Otok, Gospesvetsko polje.... se-
veda, seveda, zabavnih izletov je
onci cel izbor in družba, hej, —
pikantna veseljaška družba, vsak
teden druga!.... Vem to, vse vem
— nu, pa se že privadiš."

Govornik je bil širokopleč nad-
poročnik temne polti, črnih las in
obrvij, pa velikih brk.

"Ti ne veš, kako imenitno smo
se gori vedno zabavali! — Pili, pe-
li, plesali, ljubili, — včasih tudi
malo stegli se.... eh, divno! — A
tu? — Vse kot pristrizeno, brez
humora, brez prisrčnosti, — vse
po tistem lesenem "špispurgar-
skem" "bon ton-u", da te bole ko-
sti in glava! — Dopoldne rekruti,
— popoldne pa spi, pij naprej in
naprej ali pa zijaj na prazno uli-
co!"

"Ha, ha! Ti nesrečni človek!"
se je smejal nadporočnik. "Potrpi,
tudi v Ljubljani nedostaja najpo-
trebnejše zabave, sedaj seve....
zima je! Pojdi v gledališče, h kon-
certom!"

"Drago moj, prepozen si s svoj-
jim nasvetom! Gledališča sem se
že privadil kakor stenica stražni-
ške "pričine". A kaj drugega...."
"Veš kaj, — zaljubi se!
Ljubljanka so lepe,
Pa hude so tud'."

So bele kot repe,
Pa hude kot zlod'."

Tako vsaj pravi narodna po-
skočnica. — Prepričaj se sam, če
so res tako "hude in bele", —
dolgočasil se menda potem ne
boš!"

"Zaljublil, zaljublil!" — je hite-
lajtnant smeje se, — "moj Bog
kaj me ne pozna!" — Kolikokrat
sem se že vrnil s koncertov, pro-
menad, iz gledališč, z izletov v
svoje samsko stanovanje zaljubl-
jen preko ušes, s srečnim vročim
kot ulito železo, ter tako polnim
vzorov in svetlih misli kot naše
grzanate žeblice in konje, — rečem
ti, da sem bil v takih trenutkih
zmožen celo napraviti na svojega
najnovejšega angelja s onet, —
pravečati sonet! — No, za par dni
pa sem že vse zopet pometal v peč
in sree mi je bilo zopet zdravo in
celo kot prej! — Hipoma se vna-
mem, a takisto ohladim, — kaj
hočeš, sangvinik sem, človek tre-
notka!"

Prisiljeno se je zasmeljal, lopil
z dlanj po šahovi deski, da so po-
skočile figurice in se zamešali črni
"kmetje" med bele "skakače"
ter se je sparila bela "kraljica"
s črnim "lovcem"....

Omolknila sta, nemo zrla skozi
okno ter pušila.

Tedaj pa sta nemo zrla skozi ok-
no ter pušila.

Tedaj pa sta prišle mimo Weig-
steinova Irma in Vida, z njima pa
se tropa mladih gospic v kometnih
kožuhčih in astrahamskih čepcah
pomaknjenih na levo uho; preko
rok, ki so se skrivale v mufih, vi-
sele so jim svitile drsalke. — Drob-
nih korakov in s palico tipajoč
capljal je stari Weigstein za nji-
mi s polhovko preko ušes, z lov-
sko tačko za roke na trebuhu in s
komašnami na nogah.

Glasno smeje se in čebjaše je
hitela ta družbia mimo kazine.

Samo trenutek se je ozrla Irma,
kateri so od mraza zardeli lici in
nosek pod belim pajčolanom, v
okno, kjer sta sedela častnika.

"Ali ga vidiš?" — je dejala ti-
ho Vida ter brzela dalje.

"Kdo je to lepo dekle?" — je
vprašal v istem hipu lajtnant, —
oči so mu strmele za veselo dekl-
ško tropo.

"Ej, Koder, niti Weigsteinovo
ne poznaš?" — se je začudil
nadporočnik. "Gospica Irma....
lepa kot Sikstinska madona, — a
še otroško, — dunajska institut-
ka, jedva pol leta je doma!"

"Tako! — Krasen otrok!" —
je govoril lajtnant Koder ter si
zamišljeno vil cigareto.

"Ha — poskusi, poskusi!" —
Ali hočeš, da te vpeljem v hišo!
— S profesorjem Weigsteinom sva
znana."

Predno pa mu je Koder odgovo-
ril, je prisledlo nekaj novodošlih
častnikov, — pogovor se je zasul-
kal na druge stvari.

Koder je molčal. Menda ga ni
zanimalo prazno govorjenje tova-
rišev, ki so iz nova rešetali že sto-
krat področno premetli škandal-
ček, v katerem je bila zasledena

GENERALMAJOR BLISS.

lepa soproga debelušastega do-
mobrarskega nadporočnika in ne-
ki splošno nepriljubljeni lajtnant
herkulške postave domačega pol-
ka. —

Izmiralo se je v tem: v kavarni
so prižgali plinove svetilke. —
Gostje so začeli odhajati. Tudi Ko-
der je že opasal sabljo, hotel do-
mov, ko stopi k njemu postrešček
ki — izročivši mu drobno pisemce
— brez besede brzo izgine.

Rožnat biljet z ravno tistimi po-
končanimi črkicami in s tistim vi-
joličnim parfumom kakor oni pred
nekolikimi dnevi mu je ležal v
roki.

Z biljeta pa je bral besede:

V. e. g. lajtnant!

Oprostite, lepo prosim, da zad-
njič nisem prišla tja, kamor sem.
Vas povabila! Oh, pridite še nocoj
ob pol 7. uri zvečer pred Zoisovo
hišo na Bregu! Ondi Vas hrepe-
neče gotovo pričakuje, da se opra-
viči in o neki tajni, nujni zadevi
spregovorite z Vami
vdana

X. Y.

Zopet ta X. Y.! — Je-li vse to
resnoba ali predzna šala, kakor
je sodil po zadnji priliki? — Ven-
dar čudno! — Kdo izmed pozna-
nih žensk bi ga vabil na tako skriv-
nostne sestanke? — Bi li šel ali
ne? — Morda se kdo iz njega nor-
čuje, — ali pa se mu ponuja pi-
kanten romanček! To bi bilo baš
prav v tej dolgočasnosti! — A ven-
dar, kdo ve, morda je vendar le
ozbilna zadeva, — tako lepo prosi
ta X. Y.! — Hm, hm! —

Prav vzemirali ga je zopet ta
rožnat biljet z vijoličnim vonjem!
"Mrak, tu beri, pa svetuj! — Že
drugič sem dobil tako vabilo."
Obrnil se je k tovarišu nadpo-
ročniku, ki je biljet prebral, po-
gledal Kodra, nasmehnil se ter
dejalo:

"Banalna šala, — malomestna
past! — Ti seveda ne pojdeš tja?"

"O pojdem, a ti z menoj; ali
greš?"

"Da bi dopisovalko ujela, me-
niš? — Opreznosti treba velike.
sicer se blamirava! — Dopisoval-
ka stanuje seveda na Bregu."

"Misliš? — Kako li sklepaš?"

"Ne vabila bi te sicer tja! —
Morda se ti bo posmehovala izza
kakega zastora."

"Da bi jo eueek! — Pa pojdi-
va, baš je odbilo šest ur."

Oblekla sta plašča in odšla.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., 902 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.
Gospodje: — Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.

Ime

Naslov

Miličar ustrelil moža.

V Kilbournu, Wis., je ustrelil
član državne milice, ki je stal na
straži na mostu, kateri vodi čez
reko Wisconsin, mladega King
Henryja, ki se je peljal v avto-
mobilu čez most. Voditelj avto-
mobila je bil podčastnik milice L.
Mauston ter ni se hotel ustaviti
na klie vojaka, kateri je potem
ustrelil najprvo v zrak, nato pa
v avtomobil, v katerem so se na-
hajali poleg podčastnika še štirje
drugi moški. Sin trgovca King
Henry je bil takoj mrtel in drugi
so bili več ali manj ranjeni.

Proti vojaku se ni uvelo nika-
kega kazenskega postopanja, ker
se je držal natančno po predpisih
in zaklicel družbi, da se ustavi,
predno je streljal.

Kje je Indijanec?

50,000 KNJIŽIČ

Ako trpite na katerikoli moški bolezni, pišite po našo brezplačno knjižico.
V tej knjižici lahko tistate, kako se morate, ki trpijo na bolezni kot je zastupljena
kri, mozolji, stare rane, kožne bolezni, razne zastarele in nalezljive moške bolezni,
naduha, neprebnost, zapeka ali konstipacija, katar, slaba žila, revmatizem,
okorela jetra in želodčne ter mehurne bolezni, vspešno zdravilo privatno doma in
z majhnimi stroški.

Trpite li na bolečinah v križu in v zgibih, na glavobolu, izgubi teka, kislini
v želodec, povračanju hrane, bljuvanju, bolečnem riganju, nečistem jeziku, smrd-
ljivi sapi, slabem spanju in slabih sanjah, utrujenosti in naglem razburjanju,
nervoznosti, razdraženosti in slabosti ob jutrih, črnih kolobarjih pod očmi, izgubi
volje, gramežljivosti in plašnosti v družbi, bojazni in na prepadenosti? Ti sim-
ptomi pomenijo, da ste pri slabem zdravju in da potrebujete zdravniško pomoč
in nasveta. Naša knjižica, katere se lahko imenuje **kazipot k zdravju**, vsebuje
dobre podatke in nasvete za bolne ljudi. Zaloga znanosti je in lahko vam pomaga
k zdravju, moči in kreposti.

Pošljite kupon za brezplačno knjižico.

DR. J. RUSSELL PRICE CO., 902 Madison & Clinton Sts., Chicago, Ill.

Gospodje: — Pošljite mi takoj svojo brezplačno knjižico.

Ime

Naslov

NEGUJTE SVOJE LASE

Uspešno zdravstveno
zdravljenje brezplačno
za stare in mlade
* OBEH SPOLOV *

Ali vam spadajo lasje? Ali vam lasje postajajo
prehitro rasti? Ali so vaši lasje suhi, razkličani ali
lepiljivi? Ali imate luske, vas srbi glava ali imate
"pepušaje"? Ali ste vlečali ali pa počenčate bliti?
Ako trpite od katere koli imenovane bolezni,
prinite se takoj zdraviti, ker vsako odlašanje je
lahko nevarno. Pišite takoj po našo ilustrirano
knjižico.
"Resnica o lasih"
(napisana po glasovitem evropskem specialistu)
"PROSTO ZDRAVLJENJE"
Mi vos hočemo pripraviti na naše lastne stro-
ške, da zdravljeno "Calvacura" ustavi izpada-
nje las, odstrani luske in izpoščeje na glavi in po-
vzeli rasti las. Mi vam pošljemo \$1.00 vredno
knjižico "Calvacura" števil. 1 skupaj z vso omenjeno
knjižico "Resnica o lasih", ako nam pošljete 10
centov v srebru ali v suknjah za pokritje pol-
ne glave in v svoji ime in natančen naslov.
Izrežite spodnjo kupon in pošljite ga še dan-
es na Union Laboratory, Box 667, Union, N. Y.
Priloženo vam pošljemo 10 centov v pomoč za
pokritje stroškov. Prosim pošljite mi takoj svojo
\$1.00 Calvacura števil. 1 in knjižico "Resnica o la-
sah". (Ta kupon prilijte pišmi.)

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)
718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke,
patentirana zdravila.

PRODAJA vožnje listke vseh prekomor-
skih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in
pošteno.

UPRAVLJA vse v notarski posel spada-
joča dela.

PHONE 246

Zastopnik

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"
NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Za časa neznosne draginje

se mora vsakdo čuvati nevarnih bolezni, ki pomenijo
propast družinskih prihrankov. Tukaj je vresničen pre-
govor "Takojšnja pomoč, je najboljša pomoč". — Za-
prtje, glavobol, izguba teka, splošna slabost, vsi taki
znaki so opomini, da si poiščete uspešno zdravilo, pravo-
časno negovanje črev odstrani vse nadloge, ki bi lahko
nastale v bodočnosti.

TRINER-JEVO

ameriško Elixir grenko vino

je pravo zdravilo, ki ga rabite v takih slučajih. Ono izči-
sti čreva, odstrani vse nabirajoče se odpadke, v katerih
se plode in goje bakterije, pomaga prebavi, povrne tek,
krepi kri in želodec, ki se potem lahko obrani množici
bakterijskih napadalcev. V gori omenjenih slučajih na-
stane nervoznost, nered v želodec, pri ženskih premembah
življenja ali pri premogajih v premogarskih okrajih itd.
to zdravilo je priznано neprimerljivo najbolje med vse-
mi enakimi priredbami. Pripravljeno je le iz grenkih
rastlin, bilk in skorij neprecenljive zdravniške vrednosti
in čistega naravnega, močnega rdečega vina. Celo najbolj
občutljiv želodec ga sprejme z lahkoto. — Cena \$1.00, v
lekarnah.

TRINERJEV OBLIŽ

prinese v vaš dom pravo družinsko zdravilo. To je nepre-
kosljivo za revmatizem ali nevralgijo, je izvrstno za po-
škodbe, razpokljine, otekel in ohromel vrat, itd. zelo krep-
čilno za utrujene mišice po trudopolnem delu ali za utru-
jene noge po dolgi hoji. Cena 25 in 50c. v lekarnah, po
pošti 35 in 60c.

TRINERJEV

OLAŠATELJ KAŠLJA.

je najbolj uspešno zdravilo za prehlade in kašelj, hripa-
vost, bronchiti s naduho, itd. Cena ista kot za obliž.
Trinerjeva zdravila so dobila največje mogoče na-
grade pri več mednarodnih razstavah. Zadnje nagrade:
Zlata kolajna — San Francisco 1915, Grand Prix — Pa-
nama 1916.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333-1339 SO. ASHLAND AVE.,

CHICAGO, ILL.

